

BRITŲ RINKIMAI

Negali išspręsti jų sunkių ūkinių problemų

D. Britanijos premjero Edward Heath sprendimas paleisti parlamentą ir vasario 28 d. prarasti naujus rinkimus iš pirmo žvilgsnio atrodo labai geras. Rinkimai būtų tarytum referendumas angliakasių streiko, kuris suparalizavo visą kraštą, akivazidoje. Pagal nuotakų tyrinėtojus, jei rinkimai įvyktų jau dabar, Heatho konservatyvų partija surinktų per 40% visų balsų, o Darbo partija tik per 30%, kas leistų spėti, kad Heath galėtų pasidžiaugti imponančiai dauguma Žemumosiuose Rūmuose. Iš kitos pusės, konservatyvai turėjo daugumą dabartiniame seime (322 iš 630) ir jei jie iki šiol nieko gero negalėjo padaryti, ką jie galės padaryti su didesne dauguma? Juo labiau, kad pats Heath, nors ir yra gerbiamas, nėra mėgiamas. Jis neturi vadina- mos 'charizmos', ko tarp kitko neturi ir jo priešas Darbo Partijos vadas Harold Wilson.

Pirmutinė naujos vyriausybės problema bus 260.000 angliakasių streikas. Priešrinkiminėje propagandoje teigiama, kad tai komunistų darbas. Iš tiesų britų komunistų partija šiuo metu turi apie 30.000 narių t.y. beveik pusę to, ką ji turėjo II Pasaulinio karo metu. Per paskutinius rinkimus ji surinko vos 34.000 balsų, (konservatoriai 13 milijonų, darbiečiai 11 milijonų). Unijoje tačiau komunistai turi nemažą pasisekimą, nes labai karštai kovoja už pagerinimus darbininkams. Iš 27 angliakasių vyk. komiteto narių, komunistai tėra tik 6, dar mažiau jų yra kitų unijų viršūnėse, tačiau savo veržlumu ir demagogija jie dažnai sugeba griežti pirmuoju smuiku. Čia pat reikia pastebėti, kad angliakasių atlyginimas (tarp 60 ir 95 dolerių į savaitę) nėra didelis už sunkų bei nešvarų darbą. Nurodoma, kad kai kur mašininkės istaigose uždirba daugiau. Tačiau pakėlimas atlyginimo iki unijos reikalaujamo 30% tik prisidėtų prie infliacijos spartos padidėjimo ir viso krašto mąstų žiūrint nėra pakenčiamas. Vyriausybė siūlo 16,5% pakėlimą, kuris irgi yra infliaciją skatinantis, nes nėra susijęs su darbo našumo pakėlimu nuo 1947 metų suvalstybtose angliakasių kasyklose. Už tai kas mano, kad gal Heath be reikalo užsispyrė, nes nuo naujų metų prasidėjęs angliakasių našumo sumažėjimas ir dabartinis streikas krašto ūkiui daugiau kainuos negu didelis angliakasių atlyginimo pakėlimas.

Heath, pats amatininko sūnus, kuris iškilo savo

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

darbštumu ir teisingu susidariusios situacijos įvertinimu, skaičiuoja kitaip. Jei i jo rinkikams pastatyta klausima: who runs the country? — rinkikai atsakys, kad vyriausybė, o ne unijos, jis turės didesnę autoritetą sumažinti unijų ir ypač jų patikėtinių atskiros įmonės galia.

Kaip jis ir tikėjosi, Darbo Partija į rinkimus išėjo su programa laimėjimo atveju kraštą dar daugiau pasukti į kairę. Jos vadai angliakasių streiką apeina tylo- mis, daugiau iškeldami D. Britanijos išjungimo į Europos Bendrąją Rinką klausimą. Jie norėtų tuo reikalu naujai susitarti su Europos valstybėmis ir prarasti tuo

reikalu tautos atsiklausimą, nes britai nėra per daug su- žavėti Heatho vyriausybės praverstu prisidėjimu. Darbiečiai taip pat žada suvalstybinti dar daugiau ūkio šakų, įskaitant ir naujai atrastus naftos bei dujų šaltinius šiaurinėje jūroje, kurie ateityje galėtų patenkinti visą britų naftos poreiklavimą. To jie nori, nepaisant prieš akis stovinčio fakto, kad anglių pramonės suvalstybinimas nei padidino gamybą nei patenkino joje dirbančius. Už tai dauguma stebėtojų netiki, kad vienoks ar kitoks rinkimų rezultatas padėtų greitai išspręsti britų ūkines bėdas. Jų laukia, kaip ir antrojo pasaulinio karo metu Churchillio žadėtas tik kraujas, prakaitas ir ašaros, ką sunku pakelti be priešo.

JAV viceprezidentas priėmė lietuvių delegaciją

JAV viceprezidentas Gerald R. Ford š.m. vasario 11 d. audiencijoje priėmė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos delegaciją, kurią sudarė pirm. J. Gaila, A. Zerr-Maciulaitė, dr. A. Novasitis, A. Gečys, A. Gureckas ir R. Česonis. Delegacija įteikė viceprezidentui memorandumą Lietuvai liečiančiais klausimais ir dovanų koplytėlės drožinį ir Mindaugo medali. Viceprezidentas G.R. Ford padėkojo už dovanas, aptarė memorandumu liečiamus klausimus ir prašė perduoti visiems lietuviams geriausius linkėjimus. Nuotraukoje, kurią padarė J. Gaila viceprezidento Fordo kabinete, stovi iš kairės: dr. Anthony Novasitis, Rimas Česonis, Algimantas Gureckas, JAV viceprezidentas Gerald R. Ford, Aušra Zerr-Maciulaitė ir Algimantas Gečys.

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON

February 8, 1974

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the occasion of the fifty-sixth anniversary of the proclamation of Lithuanian independence, I am pleased to extend to you and the Lithuanian people greetings and best wishes on behalf of the Government and people of the United States of America.

The efforts of the Lithuanian people to preserve their national heritage and to assert their right to self-determination are well known throughout the world. Our country, which is fortunate to have many citizens of Lithuanian background, is especially cognizant of the spirit and aspirations of the Lithuanian people.

Best regards,

Henry A. Kissinger

Mr. Joseph Kajeckas,
Charge d'Affaires of Lithuania.

PRANEŠIMAS

Chicagos Lietuvių Taryba maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti Vasario 16 minėjime, kuris įvyks š. m. vasario 17 d., 2 v. p. p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje.

Aukąs prašome siųsti išd. Vladui Šoliūnui, 6715 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

LST KORP! NEO-LITHUANIA TAUTINIŲ SOKIŲ GRUPĖ su vadove Nijole Pu- piene ir akordeonistu Petru Blekiu. Ši grupė dalyvauja Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventės meninėje programoje, Chicagoje, vasario 17 d. Nuotraukoje šokėjai: A. Ankus, J. Bobelis, R. Brizgys, M. Kasniūnas, V. Lauraitis, L. Martis, R. Ramanauskas, G. Valiukėnas, J. Vullo, C. Ardzeck, M. Buivydaite, K. Bukaveckaitė, R. Krutulytė, V. Lauraitytė, R. Mikalajūnaitė, R. Misiulytė, A. Pavilciūtė ir kt.

Algimanto Stončiaus nuotrauka.

NESIBAIGIANČIOS GINKLAVIMOSI
RUNGTYNĖS

BRONIUS AUŠROTAS

Dar tik visiškai neperse- niai, praėjusių metų birželį, Sovietinės imperijos 1-sis prokonsulas, draugas Brež- nevas svečiavosi pas JAV prezidentą Nixoną. Daug rašyta, daug filmuota dar daugiau fantazuota apie šį dviejų valstybininkų susiti- kimą, siekiant taip vadina- mos detete ar įtampų suma- žinimo tarp dviejų priešin- gybėmis persunktų pasau- lių.

Gi dabar, vos po aštuone- rių mėnesių po paskutinio 'pasaulinių bosų' susitikimo, Time savaitraštis, duodas toną naujoms idėjoms ir svarstymams, žinoma para- gintas ir susitaręs su Gyny- bos departamentu, vasario 11 d. laidoje, akis patrau- kiančiame viršelyje, rašo, 'Naujos ginklavimosi rung- tynės'. Šio Time numerio vedamasis, redakcijos straipsnis yra skirtas, J.R. Schlessingeriui, Krašto Gy- nybos sekretoriui. Kyla klausimas: kodėl šis netikė- tas posūkis iš detente į gink- lavimąsi?

Atsakymo į šį jau ne taip paprastai atsakytiną klau- simą tektų ieškoti dviejuose frontuose: a) SALT susita- rimų neprisilaikyme ir b) Art. Rytų nesibaigiančioje krizėje.

Visi kurie domėjomės glo- baline politika ir to pasekoje kai kada į paviršių išplau- kiančių žinių santraukomis, po kelių metų nesibaigian- čių SALT derybų, galėjome suvokti, kad suvaržyti gink- lavimosi lenktynes be ap- čiuopiamos, efektyvios kon- trolės yra neįmanoma. Ta- čiau, propagandos dėlei ir 'viešosios opinijos' nurami- nimo labui, 1972 m. birželį Brežnevas su Nixonui Mask- voje 'apvainikavo' šių susita- rimų dalį, pasirašydami ato- miniu ginklų plitimo susiau- rinimus.

Šiuos susitarimus pasi- rašius, liaupsinimų banga kėlė į padanges ir Nixoną ir jo tada buvusį patarėją saugumo reikalams H. Kis- singerį, vadindami juos 'atei- tį permatančiais valstybinin-

kais'. Gi 1973 m. to pačio Ti- me I-jį numerį puošė ne kie- no kito, bet Prezidento vei- das, 'už jo pasidarbavimą taikos labui'. Ir jeigu ta ne- lemtoji Watergate kvailys- tė, tad Nixonas ir šiandien dar galėtų džiaugtis 'taikos apaštalavimo draugijos' pir- mininko titulu.

Bet visiškai netikėtai, 1973.X.9 prakalbo toli šau- dantieji pabūklai, orą su- drebino iš padangių krin- tančios bombos ir raketos abipus Suezio kanalo, Egipto fronte ir Golan kalnynuose, Sirijos fronte. SAM - 6 tipo ir joms seseringos raketos negailestingai 'šienavo' Izra- elio lėktuvus ir tankus visuose frontuose. Ir tai buvo ne šiaip sau blogos ko- kybės mašinos, bet Vietnamo karo poligonuose ir laukuose išbandyti dievo Marso ratai, kurie tikėtasi nubaus nekla- žadas etipiečius. Tačiau ir Izraelio karių pranašumas negalėjo įveikti gerai pasi- ruošusių ir mirti nebijo- jusių Alacho vaikus! Tik JT įsikišimas išgelbėjo ir ka- riaujančias puses ir likusį pasaulį nuo 'ant plauko paki- busios šimtmetinės taikos sužlugdymo'.

Pirmasis skambutis iš Art. Rytų ir antrasis nu- skambėjęs Pacifiko bango- se, buvo nedviprasmiškai iš- girsti Pentagone. Mat, So- vietai, lyg išpėdami Ameri- ką pabusti iš gilaus letargo, iššovė savo naujausią SS-19 tipo raketą iš prie Aralo eže- ro esančių pakrančių įrengi- mu, nuskridusią 4,500 mylių ir nusileidusią 850 mylių į š.v. nuo Midway salos. Žino- ma, jos sukeltos bangos gerokai supurtė taika apsir- gusius svajotojus... Ir anot Time, net tie kietaspran- džiai pajuto, kad vietoje detentes sparciai žygiuoja ginklavimas.

Prieš dešimtmetį, JAV pradėjo veltis į Vietnamo džinglių karą iš kurio tik pernai atsipalaidavo. Tada JAV arsenalų papildymu rū- pinosi ekonomistas McNa- mara. Ir šio dešimtmečio (Nukelta į 2 psl.)

laiškai Dirvai

Čiurlionio galerijos reikalu

Čiurlionio Galerijos ginčui pakrypus į blogąją pusę prasmę pranešti visuomenei trumpa to ginčo eiga ir paaiškinimą kokia yra dabartinė tos galerijos būklė.

ILGO GINČO TRUMPA ISTORIJA

Čiurlionio Galerija yra vienas iš gražių išeivijos kultūrinės veiklos žiedų. Jos steigėjai - dailininkai, Lietuvių Jėzuitų Provincijolui kun. Br. Krištanavičiui nuširdžiai pritariant, įvykdė svajonę turėti lietuvių dailės centrą, kuris ne tik ugdytų dailės gyvenimą, bet ir atrinktų reprezentacinius darbus į Meno Kūrinių Fondą - dailininkų kraitį Nepriklausomai Lietuvai.

Deja, po kelerių metų gražios veiklos prasidėjo galerijos vargai, kurie iki šiol nepasibaigia. Steigėjai buvo smurtu nušalinti nuo galerijos tvarkymo. Naujieji jos šeimininkai nenorėjo girdėti apie "kažin kokį fondą". Susirūpinusiam Lietuvos Konsului dr. P. Daužvardžiui buvo atšauta: "Mes esam Amerikos piliečiai ir Lietuvos Konsulas negali duoti mums nurodymų". Turėdami visus tuometinio Meno Kūrinių Fondo dokumentus (101 kūrinių) steigėjai, savo teisėms apsaugoti, Čiurlionio Galeriją inkorporavo kaip ne pelno tikslams korporaciją ir gavo atitinkamą Čarterį. Šiame Illinois valstybės dokumente yra ypatingai pabrėžtas Meno Kūrinių Fondo ugdymas ir to fondo perdavimas Nepriklausomai Lietuvai.

Anot prof. Adomo Varno, tik teismuose nuvytas botagas išvijo Meno Kūrinių Fondo "savininkus" ir Čiurlionio Galeriją perdavė specialiai sudarytam Globos Komitetui. Tikėtasi, kad su tuo bus pasibaigusios galerijos bėdos. Tačiau, po poros metų ėmė aiškėti, kad susitarimas pagimdęs Globos Komitetą nėra vykdomas, o "ne vykdomas susitarimas" - nėra susitarimas. Tuo pasiremdami Galerijos steigėjai atšaukė savo parašus ir Globos Komitetas neteko

Nesibaigiančios ginklavinimosi rungtynės...

(Atkelta iš 1 psl.)

ginklavinimui yra pasišovęs vadovauti taip pat ekonomistas-strategas James Rodney Schlessinger. Jis jau nuo 1973.VII.2. vadovauja Pentagono įstaigai. Ir ne tik jį, bet visus Gynybos departamento planuotojus bus giliai sukrėtę Sovietinių ginklų pasibaisėtinai pranašumas, vaizdžiai demonstruotas žydų-arabų susidūrimo metu.

Šiandien, Time savaitraščio lūpomis, JAV tenka prisipažinti, kad kai buvo stengiamasi sustabdyti bolševizmo plitimą pietryčių Azijoje, tada Sovietai tobulino savo ginklus. Gi dabar Amerikai tenka ne tik Sovietus prisivyti, bet ir pralenkti, kaip to reikalauja XX-jo amžiaus nesibaigiančios ginklavinimosi lenktynės. Tikėjome, kad JAV Kongresas pajutęs pavojų vėl dosniai pažers dolerių į Pentagono skryniąs, kurie paskubomis riedės į ginklavinimosi imones ir ginklų bandymo laboratorijas. Taip, kuriam laikui ir vėl bus primirštos prie JAV slenksčių susikauptos nemalonių žinios.

savo juridinio pagrindo. Ginčas vėl atsidūrė teisme.

Nelaukiant teismo sprendimo ginčas buvo išsamiai praneštas Lietuvos Atstovui Washingtono ir Lietuvos Generaliniams Konsulams. Gen. Konsulo dr. P. Daužvardžio pastangos surasti "modus vivendi" nesulaukė atgarsio: į jo laiškus kun. J. Borevičius nesiteikė atsakyti iki pat Konsulo mirties. Tokio pat likimo susilaukė ir galerijos sumanytojo bei pagrindinio steigėjo dail. Z. Kolbos pastangos. Nei mirštančio dail. Kolbos kalbinimai, nei jo šeimos narių ašaros kietojo kun. Borevičiaus nepalenkė į kokius nors sprendimus ginčui užbaigti.

Gen. Konsulė J. Daužvardienė, gavusi Lietuvos Atstovo p. J. Kajecko pavedimą ir įgaliojimus priversti ginčą prie galo, atrodė, bus sekmingesnė. Per septynis ginčų šalių pasitarimus, įvykusius Lietuvos Gen. Konsulate, buvo atvirai išsikalbėta ir sutarta, kad dvi esamos organizacijos tai pačiai galerijai turi būti suliedintos į vieną. Paskutiniajame dalyviais gausiame pasitarime, visų sutarimu buvo sudaryta p. Gen. Konsulės vadovaujama komisija sudarymo projektui paruošti. Tas posėdis įvyko 1973.X.30 ir jame dalyvavo: Gen. Konsulė J. Daužvardienė, jos sekretorius L. Labanauskas, Provinciolas kun. G. Kišauskas ir šalių atstovai - kan. V. Zakarauskas, prof. M. Mackevičius ir D. Adomaitis iš Direktoriato; buv. Globos Komitetą atstovavo kun. J. Borevičius, dail. V. Balukienė ir Anatolijus Kairys. Deja, viltingoji sutarimo nuotaika buvo sunaikinta dar prieš pirmąjį sudarytos komisijos posėdį. Kun. Borevičius 1973.XII.3 pranešė Gen. Konsulei, kad "jie nutarė pasilikti prie status quo ir su Direktoriatu nesijungti".

"STATUS QUO"

Spaudoje paskelbus Č.G. Direktoriato pranešimą visuomenei apie nutrauktus pasitarimus Lietuvos Konsulate, kilo klausimų koks yra tas 'status quo' - taigi kokia yra dabartinė Čiurlionio Galerijos būklė?

Pirmiausia, kas yra "jie" nutarė pasilikti prie 'status quo'? Pasitarimus vedė Direktoriatas su buv. Globos Komiteto likučiais: kun. J. Borevičius - jėzuitų atstovas ir buv. Globos Komiteto Pirmininkas; Anatolijus Kairys - Lietuvių Bendruomenės atstovas ir Gaučio Menininkų Klubu Valdybos narys, - tos pačios valdybos kurį pašalino M. Klubu Revizijos Komisija, kai ši išgirdusi apie vedamą dvigubą buhalteriją panorėjo daryti nuodugną reviziją. Beje, ta pati valdyba iki šiol nėra atidavusi Čiurlionio Galerijos kasos; *pagaliau dail. P. Kaupas*, kuris tvirtina, kad jam tėra svarbu parodų ruošimas ir niekas kitas. Dail. V. Balukienė, perimdama galerijos administravimą, iš Globos Komiteto yra pasitraukusi. Lietuvos Konsulo ar jo atstovo buv. Globos Komitete nėra ir negali būti dėl paprastos priežasties: Jėzuitų pastogėje veikiančių galerijų nemoka mokesčių, neturėdama tam reikiamo pagrindo.

Be Konsulo užuovėjos silpnai besijaučias kun. Borevičius ir savo 1973 m. lapkr. mėn. 21 d. posėdį,

nutarusį pasilikti prie 'status quo', pasikvietė dar šiuos "autoritetingus kultūrininkus ir menininkus": P. Gauči, garsaus posakio "Mes esam Amerikos piliečiai..." autorių, dail. Valešką, J. Jasaitį ir adv. P. Žumbakį. Štai tie "jie" patarė ir nutarė nesiskaityti nei su Lietuvos Generaline Konsule, nei su ankstesniais sutarimais, nei su nenormalia Čiurlionio Galerijos būkle, ryškiai matoma iš šių faktų:

1. Tai pačiai galerijai yra dvi organizacijos ir taip pasilikti negali,

2. Galerijos turto didžiulė valdantieji 'globėjai' nebūtinai teisinio pagrindo ir tikrojo Lietuvos turto globėjų - Lietuvos Konsulo,

3. Č. Galerijos steigėjai galerijai ir jos turty yra apsaugoję Čarteriu ir kitos tuo vardu galerijos šiame krašte negali būti,

4. Legalusis Č. Galerijos tvarkytojas - jos Direktoriatas turi ne tik teisinį galerijos pagrindą, bet ir 128 meno kūrinių dokumentus bei dail. P. Puzino paveikslus, atpirtus iš New Yorko Viešojo Administratoriaus.

Pasitarimus nutraukdamas kun. Borevičius pakartojo ankstesnį pareiškimą, kad jų valdžioje esamo galerijos turto dokumentų niekam neduos. Taigi, nežiūrint iškilmingų pareiškimų bei paneigimų, atrodo, yra pasirušta laukti 'trukdytojų' mirties ir amžiams "apsaugoti" Lietuvos turtą po jėzuitų stogu. Nelegaliai naudojant Čiurlionio Galerijos vardą turbūt tikimasi į tą 'apsaugą' paimti dar ne vieną dailės kūrinių, o parodomis pagyvinti piniginę ir kitokią savo veiklos apyvertą.

Šitokios padėties akivaizdoje, mes kreipiamės į patvirtintą spaudos vadovus, prašydami kuo plačiau pranešti savo skaitytojams apie Čiurlionio Galerijos vargus ir žalingo ginčo priežastis.

Č. G. Direktoriato vardu, Domas Adomaitis, Direktoriato Pirmininkas.

PRAEITIES FAKTAI

Buvusio Generalinio Štabo plk. Antanas Šova Dirvos 8 ir 9 nr. rašinyje "Dėl praeities įvykių" cituoja mano rašinio (Akiračiai 1973 m. Nr. 4) dalį taip: "...jo turimomis žiniomis krašto apsaugos reikalams kasmet buvo išleidžiama net visos trečdalis visų valstybės pajamų. Jei kasmet būtų sutaupyta bent po 30 milijonų litų, tai per 15 metų viso būtų sutaupyta 450 milijonų litų, pastatyta 4,500 mokyklų, nusausta pelkės. Tai esą nedovanotina klaida". Tuo tarpu mano rašinyje taip pasakyta: "...Už tokią pinigų sumą būtų būtų galima pastatyti, 4,500 mokyklų, arba (m.p.) nusausti Lietuvos pelkes, sustiprinti žemės ūkį ir išplėsti mūrinę statybą." Tarp jo citatos ir mano teksto yra esminio skirtumo.

Jam būnat tiekimo dalies vedėjų, kariuomenėje esą buvę 12,000 karių ir puskarininkų. Karininkų būta 1,200. Tokį kariuomenės kiekį išlaikyti valstybei esą atsiėję 42 milijonai kasmet. O aš pagal plk. Šovą noris palikti krašto apsaugai tik 10 milijonų litų. Tai esą būtų arti 2 milijonų dolerių.

Man rodos, kad plk. Šova mūsų kalbamui atveju gerokai šlubuoja aritmetikoje. Aš kalbu, kad apie trečdalis viso valstybės biudžeto buvo skiriamas valstybės saugumo reikalams. Iš kur jam atsirado 10 milijonų li-

KOL PASAULIS DOMINA MUS -- KELIAUKIME

JURGIS JANUŠAITIS

Graži trečiadienio popietė. Lyg pavasariu padvelkė. O toks noras kažkur keliauti. Bet kur? Juk toks pasaulis platus. Na, manau sau, užsiuksiu į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicagoje. Ši agentūra tvarkoma labai įdomaus žmogaus, senosios kartos lietuviu Walter Rask-Vlado Raščiausko. Pasižmonėsiu, pasitarsiu. O gal irgi pakelsiu kurio krašto link sparnus auštant pavasariui.

Už didelio stalo ištaigoje radau besėdintį patį Vladą. Malonus vyras. Pasisveikina ir tuojau išposus. Tai ką, sak, povestuvinei kelionei, antros jaunystės sulaukęs, ruošiesi keliauti? Iš gretimo kambario išengia augalotas, jaunas, malonaus žvilgsnio vyras Aleksas Lauraitis. Ach, tiesa, skardeno garsas, kad jis jau įkibo į šį kelionių tvarkymo biznį. Šį vyrą pažįstu iš seno, dar iš Hanau laikų. Jis tada buvo labai jaunutis. O dabar daugeli metų Chicagoje kilstelėju protarpiais jam kepurė. Mat vis susitinkame. O jis sekmingai tvarkė keletą pastarųjų metų apdraudos reikalų, savoje agentūroje.

tų? jeigu net visas valstybinis biudžetas būtų buvęs 42 mil. sumos, tai net ir tada jo trečdalis būtų 14 mil. o ne 10. Be to išidėmetina, kad dolerio vertės santykis 1935 m. prieš litą buvo \$16.93 už 100 litų. Vadinasi ir jo kalkuliacija, verčiant litus į dolerius, nėra tiksli. Pagal Aisčio davinius kariuomenės reikalams 1937 m. buvo skiriama 25% viso biudžeto. Inž. J. Augustaitis tvirtino, kad St. Raštikiui atitekę net 48%. Enciklopedija 'Americana' (1954) rašo, kad 1939 m. mūsų pajamos buvusios 361,782,300 litų, o išlaidų būta 365,544,200 litų. Deficitas siekęs 3,761,900 litų. Ten pat rašoma, kad didesnė išlaidų dalis buvo skiriama tautinės gynybos reikalams. Nuolatinė armija siekusi 25,755 karius ir 1,550 karininkų. Lauksime, kas pateiks tikrus duomenis.

Lėktuvų būta 70, iš kurių tik keletas buvo tinkami naudojimui. Nė vienas iš jų neatitiko moderniško standarto reikalavimus. Tokia svetimųjų nuomonė. Paskutinės mobilizacijos metu Suvalkijoje kai kurie ūkininkai skundėsi, kad pagal anksčiau duotas instrukcijas jie privalėję važiuoti į Marijampolę, o gavę įsakymą važiuoti visai kitur. Buvęs jaučiamas pakrikimas.

Latvijos vėliausių metų biudžetas buvęs toks: pajamų 190,878,000 latų, išlaidų 190,481,000. Militarinės išlaidos fiskaliniais 38-39 metais buvusios 45,900,000. O taikos meto karių būta 23,000 ir 2,200 karininkų. Išvada dėl to gali pasidaryti patys skaitytojai.

Pagal mano kalkuliaciją ir turimus davinius mūsų biudžetas svyravo vidutiniškai apie 270 milijonų. Trečdalis teko gynybos reikalams (kariuomenei, šauliams, apginklavimui, žvalgybai ir įvairios rūšies policijai, t.y. apie 90 milijonų. Išreikšdamas nuomonę, jog trečdalis turėjo būti nubrauktas, aš buvau ir esu nuomonės, kad 60 milijonų būtų užtekę. Doleriais gi tą sumą pavertus santykiu \$16.93 lygu 100 litų, būtų ne 2 milijonai, bet 15,237,000.

K. Baltrukonis
Chicago

-- Tad būk pasveikintas, Aleksai, naujame biznyje, spausdamas ranka žeriu linkėjimus.

-- Taigi, pabandysime. Man patinka ši sritis. Mėgstu kitiems padėti, patarnauti. Ir tai nuo jaunystės. O čia, manau, visa širdimi saviesiems stengiuos padėti.

Sutratėję rašomoji. Į rašto turinį įykusi šios įstaigos tarnautoja J. Milerūtė. Simpatinga, Amerikos lietuvių, veikli lietuvių kelintos generacijos tarpe.

-- Sveikutė, miela Juzefina Dirbate sunkiai? Gal planuojate kelionę į ugnies žemę -- juokaudamas kalbinu Juzefiną.

-- Va, kaip tik, ruošiu vienos ekskursijos į Europą planą, tvarkau dokumentus.

-- Juk Jūs daug pati keliaujate? -- O taip. Po kelis kartus esu buvusi Australijoje, Pietų Amerikoje, Europoje. Man pažįstami tie kraštai. Teko vykti drauge su ekskursijomis, jom vadovauti. Tad ir patirties igavau, o drauge, žinoma, ir gerokai gaudavau vėjo iš keliauninkų. Bet tai išėjo į naudą.

Prie kito stalo sėdėjo jauna porėlė. Matyt jaunavedžiai. Į Bahamas... pasigirdo jaunos ponios pageidavimas. O jaunas vyriškis linktelėjo, lyg pritardamas galvą.

Kažkokius planus ant stalo išsitiesusi Laimutė Lunekienė kaip tik tai porelei aiškino detales. Kyštelėju nosį arčiau. O gi simpatingoji Laima taip iš širdies jiems dėsto, kur būsiąs geriausias, pigiausias, ant jūrų kranto viešbutis, kur patogiausia praleisti medaus mėnesį, kur maistas skaniausias.

Ot kaip gera, kad taipviską sutvarko kiti -- pagalvojau. Imk žmonelę ir lagaminus, sėsk sau į lėktuvą ir po kelių valandų tave jau pasitinka Bahamuose limuzinas ir tu išiesi, kaip žemiškame rojuje.

-- Tad gal ir man ką patartumėte ponja Laima. Gal ir man su savo žmona kur nors nukilti poilsui... užkalbinu Laimutę.

-- Žinoma, patarčiau kur nors į ramybės uostą... Juk vargolio praleidote daug... Na, bet ir ten būsiąs gražių moterų... Daug saulės... daug idomių vietų... juokaudama dėstė ponja Lunekienė.

Ir ėmė rodyti gražiausias pasaulio vietas, žinoma, ši

kartą ant žemėlapių, brošiūrose, atvirutėse.

Valandėlei iš raštinės išnyko interesantai. Susibūriame visi krūvon. Ir dalinamės kelionių išpūdžiais. Pasirodo, kad šios įstaigos tarnautojai ir vadovai yra apkeliaję žemės rutulį.

Walter Rask išmaišęs pasaulio tolimiausius kraštus. Jis puikiai pažįsta kiekvieną kraštą, žemės kampelį. Pasakoja įdomius pergyvenimus išpūdžius. Naujasis šios įstaigos veidas, teikias ateičiai daug vilčių Aleksas Lauraitis. Jis irgi suskubęs keliauti po Australiją, Europą, Pietų Ameriką. Mat jis dargi buvęs kadaise ir šaunus krepšininkas. Šių dviejų vyrų darbais pasitiki lietuvis. Jie suplanuoja į bet kurią pasaulio vietą keliones, sutvarko dokumentus, vizas, pasus. Nieko brangiau nepaima, kaip ir pačios kompanijos. Teikia daug naudingų norintiems keliauti patarimų.

-- Tad, Jurgi, pasakyk saviesiems tautiečiams, kad lietuviai neblogiau patarnauja kelionių tvarkyme, kaip svetimtataučiai -- įsiterpę Juzefiną. Rankomis pliaukštelėjo Laimutė visa širdimi pritardama Juzefinos minčiai.

-- Mes patarnausime jaunavedžiams, pensininkams, jauniems ir seniems, kurie tik panorės keliauti. Sutvarkysime prieinamiausios kainos keliones, užtikrinsime ramų keliavimą. Pažinkime, tad, pasaulį, kol jis mus domina -- tarytum duetu prabilo Aleksas su Vladu.

FACTORY

- Radial Drill
- Horizontal boring mill
- Turret lathe
- Milling machine
- Tape control drill press
- Planer
- Fitters
- Welders

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. New 2-year labor agreement just entered into, providing excellent hourly rates and company paid fringe benefit program. Steady employment assured due to sizeable backlog.

CLEVELAND CRANE & ENGINEERING

Div. of McNeil Corp.
1271 EAST 289 ST.
WICKLIFFE, OHIO 44092

An Equal Opportunity Employer
(11-14)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1974 METAIS

American Travel Service Biūras šiais metais yra suorganizavęs 10 grupinių kelionių į Lietuvą. Tai yra kelionių biūras, kuris pirmąsias pradėjo organizuoti šias ekskursijas ir turi didelį patyrimą šioje srityje.

VISOS GRUPĖS LIETUVOJ PRALEIS 5 DIENAS (1 dieną Kaune).

Ekskursijų išvykimo datos yra sekančios:

GEGUŽES MĖN. 20 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų —
	sustoja Leningrade
BIRŽELIO MĖN. 11 D.	— CHICAGO — 15 dienų
BIRŽELIO MĖN. 17 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 17 dienų —
	sustoja Helsink
LIEPOS MĖN. 1 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų —
	sustoja Lisabonoje
LIEPOS MĖN. 8 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 17 dienų —
	sustoja Romoje
LIEPOS MĖN. 14 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų —
	sustoja Romoje
RUGPILIO MĖN. 4 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų —
	sustoja Helsink
RUGPILIO MĖN. 15 D.	— CHICAGO — 17 dienų — sustoja Romoje
RUGSEJO MĖN. 1 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų —
	arba 20 dienų (sustojant Romoje)
SPALIO MĖN. 2 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų —
	sustoja Helsink

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — DALYVIŲ SKAIČIUS GRUPĖSE YRA RIBOTAS.

KELIONIŲ KAINOS BUS PASKELBTOS VĖLIAU.

DEL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RASYKITE:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643 Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalingus išskaitymo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame bilietus, parūpiname vizas — be jokio papildomo mokesčio.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŲ • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Lietuvos atstovo, J. Kažecko, žodis pasakytas 1974.II.10 d. surengtame Washingtone Lietuvių-Amerikiečių Draugijos Vasario 16 Dienos minėjime, Washington viešbutyje.

Minime Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 56-tąsias sukaktuves. Prisimename, kad Lietuvos Taryba savo 1918 m. vasario 16 dienos posėdyje, Vilniuje, vienu balsu nutarė kreiptis į kitų kraštų vyriausybes šiuo pareiškimu:

"Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimų rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatais sutvarkytą Lietuvos Valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis".

Po to sekė lietuvių tautos kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Per lietuvių ryžtingumą, aukas ir pasišventimą – tos kovos buvo laimėtos. Lietuva tapo pilna teisė tarptautinės valstybių bendruomenės narys. Ji gražiai ir sėkmingai tvarkėsi visose srityse viduje ir garbingai gynė savo teises bei interesus tarptautinėje plotmėje. Jos vardas lygiomis su kitomis tautomis figūravo tarptautiniuose renginiuose.

Deja, Sovietų Sąjunga, po susitarimo su Nacių Vokietija, sulaužydama savo iškilmingus pasižadėjimus – 1940 metais Lietuvą okupavo. Tuo buvo sustabdytas lietuvių tautos suvereninių teisių vykdymas. Bet JAV ir kitos Vakarų valstybės tos militarinės okupacijos ir prievartinio Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą nepripažįsta. Lietuvos Valstybė de jure tebetęsia savo egzistencija. Ir mes ne vieni minime Vasario 16-ją. Valstybės Sekretorius, dr. Henry A. Kissinger, atsiuntė man sveikinimą JAV Vyriausybės ir gyventojų vardu; Lietuvos šventę su mumis pagerbia Valstybės Departamento pareigūnas, p. William S. Shepard ir kongresmėnas p. Robert Hanrahan. Kasmet, Lietuvos šventę pamini keliolikos valstijų gubernatoriai bei miestų majorai. Vasario 16-tąją kasmet pamini JAV Kongresas.

Šiomet, jau vasario 7 d. mūsų šventė gražiai paminėta JAV Senate. Senatoriai savo intervencijose paminėjo, kad Lietuva šią dieną yra visiškai Maskvos kontrolėje, kad krašte vykdoma rusifikacija ir laukiamas pagrindinės žmogaus teisės. Tai rodo, kad Vakarus pasauliui gerai žinoma,

jog Kremlius ieško ne tik sutramdyti, bet visai užgniaužti bet kokias lietuvių viltis į laisvę bei jų aspiracijas į nepriklausomybę. Lygiai Vakaruose keliama balsai, – jei žydų pagrindinės žmogaus teisės ginamos Sovietų Sąjungoje, tai reikia tikėtis, kad tos teisės bus ginamos ir ten esančioms pavergtoms tautoms. Juo labiau tai reikalinga, nes Vakaruose žinoma, jog Sovietų Sąjungoje teroras yra pakeistas subtiliais ir rafinuotais veiksmais, kuriais ieškoma sunaikinti pavergtųjų tautinę sąmonę bei nacionalinę individualybę. Tuo tikslu vartojama areštai, keliamos bylos teismuose bei įtariamieji ištremiami priverstiniais darbais ar palpinami į psichiatrines ligonines. Tai visa ir lietuvių noras bei troškimas būti laisvais ir nepriklausomais – dažnai minima vakarų spaudoje.

Paminėti dalykai rodo, kad JAV-se lietuvių tautai rodoma daug palankumo ir linkima tų dalykų, kuriuos JAV Nepriklausomybės signatarai 1776 m. liepos 4 dieną skelbė, būtent:

"... Mes laikome savaime aiškiomis tiesomis, kad visi žmonės yra sutverti lygūs, kad jie yra Kūrėjo apdovanoti tam tikromis neatimamomis teisėmis, kaip – gyvybė, laisvė ir laimės troškimas..."

Jei kitos tautos naudoja si tokiomis teisėmis – ir lietuvių tauta nori jas turėti. Abejojimo nėra, kad tai bus laimėta. Reikia to siekti be atvangos, visiems vieningai veikiant dėl Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės.

Mums žinoma, kad pastarųjų metų eigoje daug kas pasaulyje pasikeitė. Valstybių santykiai stengiamasi tvarkyti derybų keliu. Ieškoma tuo būdu spręsti kylančius konfliktus bei problemas. Skelbiama Vakarų Rytų santykiuose DETENTE vietoje anksčiau vartoto šūkio – TAIKUSIS SAMBŪVIS. Bet lygiai žinoma, kad Sovietų Sąjunga kreipia dėmesį į jėgą ir į pasaulinę viešąją opinią, bet neatsisako nuo ideologinės kovos. Ta prasme paminėtinas 1972 m. gruodžio 21 d. toks Brežnevo pareiškimas Sovietų Sąjungos gyventojams:

"Sovietų Sąjungos komunistų partija visuomet veikė ir dabar tebeveikia pagal klasių kovos principą tarp dviejų sistemų: kapitalistinės ir socialistinės sistemos ekonominėje, politinėje ir, aišku, ideologinėje srityje. Kitaip ir būti negali, nes pasaulinės perspektyvos ir siekimai socializmo ir komunizmo yra priešingi ir nesutinkami."

Tai prisimena visi, kurie realiai ir padėti žiūri ir įvykius seka. Suprantama, mums nelengva kartais susi-

Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyriaus vasario 3 d. sueigoje dr. Vytautas Dargis – skyriaus vicepirmininkas, skaito paskaitą apie Prezidentą Antaną Smetoną. (Iš kairės) skyriaus išdinininkas – Jonas Valkiūnas, vicepirmininkas dr. Vytautas Dargis, pirmininkė – Audronė Gulbinienė, sekretorius – Vytautas Kasniūnas Sr. ir arbiter elegantiarum – Antanas Kašuba. Prie vėliavos: Rūta Bobelytė, Gintaras Valiukėnas ir Korneliją Bakšytė.

NEO-LITHUANIA PAGERBĖ SAVO GARBĖS NARI PREZIDENTĄ ANTANĄ SMETONĄ

Reportažas Antano Juodvalkio ir Vytauto A. Račkausko

Pagerbimas įvyko 1974 m. vasario 3 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, iškilmingos sueigos metu.

Korporacijos vėliavą įnešė Gintaras Valiukėnas, asistuojamas Ritos Valkiūnienės ir Kornelijos Bakšytės. Už stalo išsirikiavo valdyba: pirm. A. Gulbinienė, dr. V. Dargis, V. Kasniūnas, J. Valkiūnas, V. Lauraitytė ir arbiter elegantiarum A. Kašuba. Salė buvo papuošta A. Smetonos portretu ir Korporacijos herbu.

Paskaitą skaitė dr. Vytautas Dargis: "Antanas Smetona korporacijos Neo-Lithuania garbės narys. Pagrindinės mintys paimtos iš leidinio 'Korp! Neo-Lithuania' A. Diržio straipsnio.

vokti, kaip reikia veikti. Bet mums nepamirština visuomet, ko norime. Pajėgų veiklai vykdyti daug turime savo tarpe ir turime draugų kitų pavergtųjų tarpe. Turime draugų ir Vakarų pasaulio žmonių tarpe. Mes galime veikti kartu su kitais ir viešojoje opinijoje išlaikyti mūsų bylą gyva. Mūsų veikimo metodai turi būti gerai apsvarstyti ir tikslingi, bei atitinkamu momentu pavartoti. Tikėkimės, kad 1973 m. lapkričio 30 d. priimtosi Jungtinių Tautų Piliatyje Rezoliucijos žodžiai (Res. 3073 (XXVIII) (A.L. 713) – viena dieną bus įgyvendinti, kada Jungtinių Tautų nariai – valstybės sieks vėl labiau sustiprinti Jungtinių Tautų Organizacijos vaidmenį. Turiu galvą, je to Rezoliucijos vietą, kur taip pasakyta:

"1. Pakartotinai patvirtina, kad yra būtina, jog Jungtinės Tautos taptų labiau veiksmingu įrankiu saugant ir stiprinant nepriklausomybę ir suvereninę lygį visų valstybių, kaip lygiai neatimamą teisę kiekvienai tautai savo likimą apspręsti be intervencijos iš šalies ir kad jos turi imtis stiprios akcijos, atitinkančios Jungtinių Tautų Chartą, tikslu pasipriešinti svetimai dominacijai ir panaikinti bei užkirsti kelią agresijos veiksams bei kitokiems veiksams, kurie laužo Chartą ir gali pakenkti tarptautinei taikai ir saugumui."

Minėdami Vasario Šešioliktąją, rūpindamies Lietuvos likimu – turėkime kantrybės ir ryžto veikti. Mūsų kova dėl laisvės – bus laimėta.

Dr. Vytautas P. Dargis, Chicagos neolituanių vicepirmininkas, bus pagrindinis kalbėtojas sausio 17 d. Marijos aukštesnėje mokykloje, Chicagoje, minint Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16 Dieną.

Po pagerbimo įvyko eilinė sueiga, kuriai pirmininkavo Mečys Valiukėnas, o sekretoriavo Birutė Augaitienė. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė Alvyda Adomavičienė. Malonu klausyti, kai jaunieji korporantai protokolus rašo taisyklinga lietuvių kalba ir gražiai perskaito auditorijai.

Nesant junjorų pareigūnams (tėvūnas išvykęs iš Chicagos, o magistras tuo laiku dirbo), junjorus pristatė pirm. A. Gulbinienė, duodama trumpą aptarimą. Štai tie jaunieji veidai:

Chicagos neolituani vasario 3 d. korporacijos skyriaus sueigoje, LTNamų salėje. Pirmoje eilėje, sutūpę iš kairės: Arvydas Valiukėnas, Rūta Bobelytė, Marytė Buivydaite, Irena Mažeikaitė ir Jonas Bobelis – naujieji juniorai Chicagos skyriuje. Antroje eilėje sėdi (iš kairės) Chicagos skyriaus valdyba: Jonas Valkiūnas – išdinininkas, dr. Vytautas Dargis – vicepirm., Audronė Gulbinienė – pirmininkė, Vytautas Kasniūnas Sr. – sekretorius, Antanas Kašuba – arbiter elegantiarum ir Teodoras Blinstrubas – garbės filis teris.

Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyriaus juniorė Rūta Bobelytė, skaitys Nepriklausomybės Akta, vasario 17 d. Marijos aukštesnėje mokykloje, Chicagoje, minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą.

Korp! Neo-Lithuania narys Rimas Šarka yra Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininkas ir ant jo pečių gulės metų Vasario Šešioliktosios tinkamas paminėjimas Marijos Aukštesnėje mokykloje, vasario 17 d. Chicagoje.

Korp! Neo-Lithuania juniorė Irena Mažeikaitė, gim. 1956 metais, Waukegan, Ill. duktė dr. Prano ir Valentino Mažeikų. Baigia Carmel aukštesniąją mokyklą ir jau įstojo bei pradės studijuoti Marquette universitete.

BROLIŠKA MEILĖ

(3)

AGA

(Tęsinys)

Broliai. Abu girti, kaip tie patarliniai šiaučiai, skersomis lovos parkritę ir abu verkia. Ne alkoholis; verkia širdis alkoholio išlaisvinta. Verkė grįžęs motinos pamatyti sūnus ir jos per keturias dienas nepamatęs. Verkė ir antras sūnus, paskirtas brolių sekio ir savo gyvenimą tik tirštu, rusišku keiksmu apsaityti galėdamas.

— 'Bloody bastard!' — pašoksta ir vėl sukrinta Nikodemai. — Išgerkim. — Pasirausia atsikėlęs savo nešuliuose ir suranda bonką lenkiškos degtinės.

— Ne, ne tave aš keikiu, — sako Nikodemai. — Anglų kalboj tai reiškia — benkartas. Velniai žino kodėl, bet jeigu reikia riebiai užkeikti, mes neturime kuo.

— Ar tu manai, kad aš ne 'bastard'? — sako 'šešėlis'. — Benkartas — nekaltas vaikš. Argi galiu sakyti, kad esu nekaltas? Tryliką metų išbuvau Sibire. Benkartas buvau tenai ir spardė kacapai. Buvo vienas, kuris spar dydamas rėkė, jog tik likimą savo prakeiktą spardo. Dabar suprantu. Ir jis buvo kalinys, kaip visa Rusija — vienas kalėjimas. Grįžau į tėvyne, nors Sibire turtingas būčiau. Traukė namo. Tėvynės ilgesys. Bet tu žinai, kas yra tėvynės ilgesys. Tėvus radau išduotus. Sako buvę banditų draugai, duonos jiems davę, tiems miškininkams. Darbo nebuvu tokiame tėvynės benkartui, kurį tik Stalino mirtis amnestavo. Rehabituokis, sako, tarnauk. Šunies darbas, nors šuva išsiėstų. Jis seka tik tuos, kuriuos myli. Tėvynėje šuniui geriau. Stojau, tarnauju.

— Kaip tu vadinies, po galais? — klausia Nikodemai. — Trečia dieną 'draugaujam', o tavo vardo nežinau. — Ar ne geriau be vardo? Jei nori vadink 'Ivanu'. Algio ar Kęstučio pas mus neieškok. Kaip tau atrodo: — Algis, Kęstučio sūnus — enkavedistas? — klaikiai nusi juokia 'šešėlis'.

— Snukį rupūžėms išdažyti! — nežinia kam sako Nikodemai. Geria iš bonkos ir duoda 'šešėliui'.

Rytoj atvažiuos tavo motina ir brolis. Aš nesimaišiu. Iš tolo... Su broliu tu šnapso bonką išgersi, bet neužteks širdžiai pasiekti. Tu atvežei dovanų... Neužteks, neužteks! Neispirksi nė vieno skausmo, nė vieno kraujo lašo. Gali visą savo Australiją pakloti. Nėra, Nikodemai, kuo išpirkti... Tavo motina? Motina! Nekalbėk man apie motiną, nes pradėsi staugti, kaip šuva. 'Bloody bastard'? Geras žodis. Tryliką metų Sibire, o dabar rehabilituoju savo sąžinę. Sekioju turistus, apsaugai nuo chuliganų. Cha, cha! Duok išgerti, Nikodemai! Čia mūsų tautos narkotikas, de kurio mes visi... Ką tu žinai? Ką tu žinai apie mūsų sąžinę? Tu matai; aš neklausiu apie tavo sąžinę. Tu grįžai, grįžai praeivis tik-tai! Skaičiuojat mūsų nuodėmes, mokinat mirti. Mes mirtyje gyvenam! Aš prakeiktas enkavedistas, aš savo tėvynę. Ne dėl duonos, bro-lau, ne už rublį. Ką tu žinai apie širdį, Nikodemai, kurią tau seniai išplėšė ir kurios tu keikdamas ieškai? Ką tu žinai? Jūs kalbat... kalbat apie meilę ir pasiaukojimą... Ar tu matei Sibire miršančio akis? Ar tu matei turgavietėje gulinio partizano motinos akis? Ką jūs

žinot? Duok, išgerti! — Padedu tuščią jau bonką. — Vodka ir ašaros. Dar ilgai mes duoną i tuos skystimėlius mirkysim. Dar ilgai žemėgers mūsų kraują. Dar ilgai, Nikodemai... Jūs skaičiuosite savo dolerius ir grįžimas i tėvyne bus turistinė atrakcija, bet mes neklausim jūsų nuodėmių. Klausim — kodėl; kaip šandien aš tavęs nieko neklausiu. Kas tu, kad tau buvo lemta grįžti turistu, o man tave sekti po trylikos metų tenai? Aš neliūsiu, kodėl aš nesu tavo vietoj? Aš tau daug kalbu ir dar daugiau pasakyti galėčiau; ar išgirsi? Ar girdėsi tu prakeikto žmogaus žodžius? Mes — žmonės be rytojaus; palikti vienui vieni, bet ateitis, bet ryto, be aušros... Vienas rašytojas tenai, kirtom mišką kartu, sakė: — Rusų tauta, tai pakaruoklių tauta. Tauta korikų ir pakartųjų. — Ji pakorė. Nušovė dar tris, nes jie nusiėmė kepurės. Iš pagarbos mirčiai. Sakai, kad mirti negalėsi tėvynės nepamatęs, motinos ir brolių? Nikodemai! Ar tu girdi, Nikodemai? Mūsų tėvynėje gana kapų! Negrįžkite savęs palaidoti, nesodinkite gėlių ant savo kapo! Nikodemai, būk gyvas! Australijoje ar Sibire, būk gyvas! Ar girdi, e, Nikodemai? Būk gyvas!

Nikodemai verkė. Enkavedistas užmigo. Per miegus keikdamas, protarpiais sudejuodamas, lyg kūdikis. Jau aušo, kai pasibeldė i duris. Įėjo keturi civiliai apsirengę vyrai ir abu išsi-vedė. Tylėdami pasiekė NKVD rūmus. Koridoriuje Nikodemą atskyrė. — Sudiev, 'Ivanai!' — šuktelėjo Nikodemai. — Brol! Mano bevardi brol! — Sunkia širdimi klaikiai atsido-so.

Apie porą valandų tardė Nikodemą dėl praėjusios nakties apie kurią Nikodemai absoliučiai nieko 'neatsiminė'. — Nupijokavom smarkiai, nežinau, kaip grįžom. Ivanas parvedė. Aš kaltas ir gera jūsų vodka kalta.

Vilnius tik budo irėjo i darbą, kai dviejų NKVD mašinų lydimas, savo Valiantu Nikodemai buvo tremiamas iš Vilniaus. Nuvežė i tą patį pasienio punktą ir pareigūnai laukė už barjero, kol Nikodemai dingo Lenkijos kelyje.

Nikodemai grįžo pas langą sutaisius draugus. Lenkai peržiūrėjo Valiantą ir surado keletą (taip jie vadino) 'blakių'. Trūko tik foto aparatas, kurį NKVD komisaras matomai 'užmiršo' gražinti. Ties jau to.

Gimtas Nikodemai kaimas prie pat lenkų pasienio, todėl, sužinojęs, jog siena nepasikeitė, važiavo nors iš tolo pamatyti savo namų. Vienas lenkas važiavo drauge, nes ir jo tėviškė ten netoliese. Atvažiavo i kaimą lenkų pusėje, i kurį vaiku būdamas atbėgdavo. Atsiminė kalnelį, nuo kurio jo tėvų sodybą beveik ranka pasiekti galėtų. Atsisėdo Nikodemai kalnelyje ant akmenų ir žiūrėjo i gimtąjį kaimą.

Senoji vinkšna prie vartų taip baisiai išsikerojo, jog grįčia vos tik matyti. Tokia maža, i žemę sumegus atrodė jų grįčiutė. Klėties stogas samanomis žalias. Svirtis. Ties šuliniu gulėjo šuo. 'Vezari, Vezari!' — šuktelėjo Nikodemai. Bet juk tai jau ne Vezari?! Tiek metų! Buvo kryžius ties vartais, se nolio tašytas. Dabar jis stovi ant tėvo kapo. Lyg bailsus

sunkumas suspaudė Nikodemai krūtinę ir gerklėje ištigo akmuo. Iš grįčios išėjo moteris ir greitais žingsniais nuėjo i klėtį. Marti, — spėliojo Nikodemai. Išėjo kita moteris, balta skarele. Ejo lėtai. Senutė. Paglostė šunį ties šuliniu. Prisidengus akis nuo saulės, atrodė, žiūrėjo i kalnelį.

— Mama! — Ištrūko Nikodemui. — Mama! Mama! Nepajuto Nikodemai, kai griuvo ir apsikabino akmenį, ant kurio sėdėjo. — Mama! Mama! — Be ašarų, sopuliu krikė prie akmenų prispausta širdis.

Šliaužtų žeme prie motinos kojų. Taip arti... ir taip baisiai toli. Juos skyrė griovys, platus griovys, pilnas spygliuotų vielų ir užmi-nuotas.

Senutė sustojo ir žiūrėjo i kalnelį. Gal nujautė motinos širdis? Sinaus klaukšauksmą gal girdėjo?

— Mama, mama! — verkė Nikodemai. Verkė širdį draskančiu balsu. Senutė pastovėjo ir šuns lydimas dingo trobesiuose.

Nikodemai ilgai gulėjo ant žemės. Verkė ilgai. Pradėjo temti.

— 'Niech pan neplač!' — Nikodemai nepastebėjo, kada atėjo drauge atvažiavęs lenkas. — 'Pšeprašam, pan Nikodemu; ale pan jestes glupij... Choc, pan!'

— Kol buvom priešai, — sako eidamas lenkas, — mes eidavom vieni pas kitus i vakaruškas ir pasikeisdavom mažom kontrabandom. Dabar, kada tapome broliškoms respublikom, griovys pilnas spygliuotų vielų ir minų. Tokia tai nauja tautų draugystė ir broliška meilė. Bet nenusimink, pan Nikodemu; dar yra gyvų 'priešų'... Einam!

Lenko tėviškėje Nikodemai išbuvo visą mėnesį. Kolchozo bulvių rėžys baigėsi ant griovio kranto. Nikodemai sėdėjo dienomis ištisai viename griovio krante, ant-ramame krante jo mama ir kiti šeimos nariai rėvėjo ir rėvėjo neužrašydami darbadienių. Buvo ir kitokių dienu per mėnesį laiko.

Vieną vakarą, saulei nusileidus, Nikodemai lydėjo mama pro vartus. Ties kryžavieta pražydo pirmas sersers jurginas. Raudonas, kaip ugnis ir kraujas. Nikodemai nuskynė jurginą ir padėjo ant akmenų, kuris kadaise kryžių rėmė. — 'Ivanai', bevardi mano broli, brangus, nelaimingas broli! Aš tavo gyva širdį plakant jaučiu. Aš tavo gyva širdį radau.

Nikodemai pabučiavo motiną paskutinį kartą ir nuskubėjo kur jo laukė žmogus, nekartą padėjęs pereiti 'brolišką' grovį.

— Gyvas grįžau, — sako Nikodemai. — Gyvas.

Skaityt ir platinkit
DIRVA

Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyriaus vasario 3 d. LTNamuose sueigą pavyzdinai pravedęs pirm. Mečys Valiukėnas ir sekretorė Birutė Augaitienė.

NEO-LITHUANIA PAGERBĖ...

(Atkelta iš 3 psl.)

linksma ir draugiška. Taip pat gerai pavyko alutis ir arbatėlė. Rengini ir ateityje.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą korporacija ruošia 1974 m. vasario 24 d. LT Namuose. Meninės programos dalimi rūpinasi filisterės Sofija Adomaitienė ir Eglė Juodvalkytė. Paskaitai yra pakviestas senjoras R. Česas. Kvietė visus gausiai dalyvauti.

Didesnės diskusijas sukėlė pranešimas apie blynų balių, kuris numatoma surengti 1974 m. vasario 16 d., taip pat LT Namuose. Visiems prisiminė tos dienos reikšmė. Pirmasis pasisakė T. Blinstrubas ir siūlė blynų balių nukelti i kitą dieną. I diskusijas įsijungė visa

Korp! Neo-Lithuania seniorė Alvyda Adomavičienė, skaito praeito susirinkimo protokolą, vasario 3 d. sueigoje, LTNamuose, Chicagoje.

Korp! Neo-Lithuania juniorė Marytė Buivydaite, gim. 1956 m. Pradėjo studijuoti University of Illinois, Circle Campus.

Korp! Neo-Lithuania junioras Jonas Bobelis, gim. 1955 m. Studijuoja teisę Loyolos universitete.

Korp! Neo-Lithuania junioras Arvydas Vahiukėnas, gim. 1955 m. studijuoja teisę.

eilė korporantų: V. Račkauskas, V. Kasniūnas, P. Vėbra, V. Dargis, J. Valkiūnas, E. Juodvalkytė, R. Česas, Škėma, A. Juodvalkis ir kt. Diskusijų metu išryškėjo, kad Nepriklausomybės paskelbimo diena visiems yra brangi ir minėtina, ką korporacija ir daro, vasario 24 d. Klausimas buvo labai jautrus ir pirmininkaujanti M. Valiukėnui teko parodyti daug aklumo ir šaltakraujiškumo.

Baigiant sueigą, R. Česas painformavo, kad korporacijos stovykla šiemet įvyks įprastiniu laiku, rugpiučio paskutinę savaitę, kaž kur — Alabamoje.

Dėl stovyklai parinktos vietos, kai kurie suabejojo ar verta daryti už 1000 mylių, kur nėra nei korporantų, nei kitų interesų. Ką pasakys Bostonas, New Yor-

kas, Detroitas ir kitų vietovių korporantai? Ar nevertėtų vyr. valdybai persvarstyti šį nutarimą ir parinkti gyvenimiškesnę vietovę?

T. Blinstrubas pasiūlė o sueiga vieningai pritarė LT Namams išigyti prezidento A. Smetonos portretą.

P. Vėbra siūlė pasiūsti Vilties d-jai 100 dol. naujų mašinų isigijimui, o taip pat paremti Margutį ir Jaunimo Centra. Palikta valdybos nuožūrai. T. Blinstrubas parėmė P. Vėbros pasiūlymą ir kvietė jaunuosius ir senuosius korporantus prenumeruoti ir skaityti tautinę spaudą.

Po sueigos, tur būt pirmą kartą išeivijoje, V. Račkauskas padarė bendrą korporantų nuotrauką.

Visus dalyvius, kurių buvo virš 50, valdyba pavaišino kava ir pyragaičiais. Reikia pasidžiaugti, kad ši valdyba rodo nepaprastą gyvastingumą ir veiklumą.

ATSIMINĖ LIETUVIO IŠRADIMĄ...

Artimesnieji dr. Algirdo Nasvyčio draugai žino, kad jis savo įkurtoje korporacijoje dirba su naujom mechaninių transmisijų idėjom ir su smagračio automobiliu, kuris sutauptų važinė-jant mieste daug benzino. Iki šios dienos mažai kas besidomėjo benzino taupymu. Dabartinė naftos krizė keičia amerikiečių galvoseną.

Newsweek žurnalas, š.m. vasario 11 d. laidoje, straipsnyje "Smagratis jūsų ateityje" (98 pusl.) tarp kitko rašo:

"Smagračio automobilio idėja išvystyta Clevelando inžinieriaus Algirdo Nasvyčio naudojant naują (uniquę) transmisiją, leidžia automobilio motorui prikrauti energiją i smagratį kartu variant automobilį. Po to motoras išsijungia ir automobilį varo tikrai smagratis. Nasvytis apskaičiuoja kaip toks automobilis, važinėjant mieste, naudot motorą tik vieną ketvirtadalį laiko. Todėl benzino sunaudojimas ir oro tarša sumažėtų apie keturis kartus.

Iki šios dienos automobilių gaminių kompanijos žiūrėjo i naują idėją su nepasitikėjimu, abejodamos sutauptumų skaičiavimais ir argumentuodamos kad automobilio drastiškas pakeitimas reikalautų labai didelių kapitalo investicijų".

FACTORY HELP
NO EXPERIENCE NEEDED FOR
LIGHT FACTORY WORK.
Steady work for qualified people.
APPLY IN PERSON
INTERSTATE DIESEL CO.
2093 EAST 19th ST.
CLEVELAND, OHIO (5-14)

FITTERS-WELDERS
STEEL TANK AND PLATE FABRI-CATION

NEED EXPERIENCED — Fitters who can read drawings and fabricate.
TOP WAGES — And fringe benefits.
Good opportunity for qualified men.
ROSS TANK & WELDING CO.
MUNITH, MICH. 49259
517-596-2987

An Equal Opportunity Employer (10-14)

Viesėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

JADVYGOS PAUKŠTIENĖS MENO PARODA

JURGIS GLIAUDA

Jadvygės paukštiesės
meno paroda
Los Angeles, 1974 m. vasario 2 ir 3 d.

Vasario 2 ir 3 dienomis Los Angeles mieste šv. Kazimiero parapijos salėje lietuviai gavo pasidžiaugti dailininkės Jadvygės Paukštiesės kūrinių. Į parodos atidarymą, kuris įvyko vasario 1 d. vakare, suėjo nemažai dailininkės gerbėjų. Daug lankytojų paroda sulaukė kitą dieną, sekmadienį.

Idomų parodos atidarymo žodį tarė rašytoja Alė Rūta. Buvo išstatyti 35 darbai. Akvarelėmis dominuojant, dvidešimt vienas darbas, dvylika aliejų, vienas akrylis ir vienas anglies etudė.

Tokia gali būti kronikinio pobūdžio žinutė, menanti šių džiugų įvykių: pirmąją čia šiais metais meno parodą.

Spalvų stichijoje dailininkė pastatė tvirtą savo išsiskyrimą ir atradimų bazę. Spalva tampa kūrinio dominantu. Spalva tampa patikima priemone interpretuoti idėją ir temą. Paukštiesė ima spalvas atsivavusiai, mąsliai, rafinuotai, niekad aklai. Tame dėmesyje spalvai jaučiamas dailininkės polinkis tiksliai tam tikroms spalvinėms gamoms. Ir būdas, kuriuo ji naudoja spalvas yra originalus, efektinis. Savo spalvų fejerverkuose ji jaučiasi arba išsikiusi, arba priartėjusi prie savaip transformuotos realybės, jos asmenišką ir ne pakartojamą įvaizdį. Tas kūrinio traktavimas, gal būt yra išlikęs iš pirmųjų jos impresionistinių išsiskyrimų polinkis, radikaliai pakeisti tikrovę sava interpretacija, savaip išvelgtu turiniu, tiršta individualybe – ir tai buvo itin raiškūs šioje parodoje.

Palyginus jos spalvinę ekspresiją su fejerverko sprogsu, toli gražu netenka sustoti ties pointilistiniu metodu. Spalvine ekspresija čia tenka vadinti jos sukurta drąsių ir postamblių potėpių pointilistiską iliuziją aliejuose. Paukštiesė noriai ir virtuosiškai valdo spalvinių taškų subėgimo metodą. Parodoje išstatyti aliejiniai darbai visi turi, mažiau ar daugiau, inoringą žaismą su teptuko sparnuotais motais, kas priverčia foną vibruoti ir transformuoja temas

tikroviškumą į vizijos dimensiją. Itin išpūdingai ir itin kintančiai šiuo metodu pristatytas vienas iš šios parodos darbų, "Šeima", kur žanrinės temos traktavimas igavo vizualinę prigimtį ir neprarado bareljefinio apčiuopiamumo.

Dailininkė ignoruoja tradicinį šviesos šaltinio principą, leisdamą kūrinio objektui tapti absoliutu savo rėmuose. Tuo maksimaliai pabrėžiama temos esmė, išgautas pristatymo dramatismas, nes nušalinamas bet kuris kūrinio objekto kontekstas su fonu ir aplinka. Paminėto paveikslas "Šeima" tradicinis šviesos šaltinio panaudojimas dinga. Ba-

manieros, dalinai ji neatsisako ir akvarelėje, kur ima dominuoti linija. Dailininkė mėgsta ją. Įnešdama griežtą, spalvas kontrastuojančią liniją, dailininkė priverstė spalvas ieškoti sugyvenimo su ryškia vertikale. Kai kuriose akvarelėse panaudotos lietuviškos tautodailės metaforos gana dailės metaforos gana ryškiai sugrąžina kūrinio realybės akcentus.

Spalvų stichijoje Paukštiesė santūresnė su mėlyna ir žalia. Kiekvienas akvarelės peizažas dažnai tampa klusniu šių spalvų ir jų šešėlių propaguotoju. Paukštiesės peizažuose, kurių buvo keliolika, kurių te-

Dail. Jadvygės Paukštiesės autoportretas.

reljefiška grupė gavo švytintį foną, bet išliko švytinti iš savęs.

Pavadinus Paukštiesės spalvinių potėpių fejerverkus artėjimu į pointilistiką, negalima tačiau jos parodos kūrinių pavadinti neoimpresionistų palikimu. Šiame darbo metode ji yra absoliučiai savita. Jos teptukas vyriškai drąsus. Jame nėra abejonės. Dažą jis deda tikrą ir tirštą.

Kiekvienas sutiks, kad spalvinės dėmės, stebint Paukštiesės kūrinių iš atokesnio punkto, susiūskia ir su pointilistų tikslais gyva vibracija fone pulsuoja gyvybe, akcentuoja linijos kategoriskumą, kuria kontrastų sandūrą. Paukštiesė išradinai modifikavo tą manierą, pritaikė ją savo pasauliui rodyti ir jo problemas interpretuoti. Nuo tos

ma buvo susijusi su jūros motyvais, vaizdo visumą dailininkė bazavo savo išpūdingais dažais. Tai buvo aitrūs melancholiški balsai ir pilkavo dažų gama. Tktai viena akvarelė su mėlynu tūriu ryškiai išsiskyrė iš parodos visumos. Beveik visuose peizažuose ir natūrmortuose išliko platūs vertikaliniai potėpia, kurie vaizdui teikia kažin kokią dinamišką atkaklumą, atsiribodami tuo nuo dažno mūsų parodose peizažinio lyrizmo.

Peizažo išjungimu iš bet kurio artėjimo realybei ir savų dažų peizažui vaizduoti atradimu, Paukštiesė neišdavė objekto vaizdavimo manieros formalistikai. Ji įdvasina temą savo aštriu jai dėmesiu, suvokia esminę, astralinę gamtovaizdžio prigimtį. Kūrinys tampa išpūdingo esencija. Peizažo ir spal-

vos problematikoje prisimena John Ruskin, kuris skyrė peizažo ir spalvos temai nemažą enciklopedinio dydžio traktatus. Gal būt dabar tas autorius atrodo atitrūkęs nuo dinamizmo, nuo subjektivistinių tendencijų dailėje? Jo essay 'Of Truth of Colour' ir dabar verta minėti, nes teiginiai išlieka kaip to žanro vaizdavimo evoliucijos bazė.

Paukštiesės savitumą formuoja jos jautriai išvystytas ne apšvietimo, bet pačios spalvos švytiesio pajautimas. Šioje parodoje išstatytas aliejus 'Chrizantemos' irodo absoliutų dailininkės savarankumą tvarkyti tas vaizdinės rampos šviesas, kurios užlieja kūrinių.

Dažna akvarelėse, reta aliejuose įvairiai bekintanti linija – lūžtinė, vitražinė – kartais atrodo kaip tam tikras veikalo fasadas, provokuojas išvalgą į interjerą. Tai dailininkės išsiskyrimų ir atradimų pasaulis...

Parodos lankytojų ir žiūrovo teisėmis dėstydamas savo išpūdingus, gal būt atrandus tiksliai parodos aptarimo variantą? Manding – Paukštiesės spalvų stichija ir linijos išsiveržimas į piešinio struktūrą kažin kaip suformuoja jos meninį credo, jos meninę filosofiją. Amžinas linijos ir spalvos konfliktas ar nėra didžiulio, erdvaus ir skausmingo gyvenimo amžinosios alegorijos? Šis kontrastų leitmotyvas neišvengiamai prasiveržia kūryboje, kada i kūrybinį procesą ateina atvirai, nuoširdžiai, išpažinties ženkle.

Tokia yra šios parodos prigimtis. Temų ir iliuzijų pagava glūdi stebėtojo valdoje. Vienur aptarimo vademecum yra erudicija, kitur liguistumas, vienur skonis, kitur gi dienos nuotaika. Ir meno paroda bei jos lankymas yra tam tikra ekskursija į estetinio jausmo išgyvenimą. Ignas Šlapelis, itin pastabus ir žodingas mūsų estetas, tvirtina, kad estetiškas jausmas esąs psichikos poilsis ir artėjimas į grožio sampratą (Metraščių 'Literatūra', 1950 mt.).

Dailininkės Jadvygės Paukštiesės paroda mus tenkina estetinio jausmo atgijimu mūsų psichikoje. Tai yra parodos lankytojų reakcija į dailininkės pasaulio, jos meninio credo, atsisakymą iš parodos stendų.

ŽURNALISTUI VLADUI BŪTĖNUI PASKIRTA PREMIJA

JURGIS JANUŠAITIS

Vladas Būtenas

sių žurnalistų... Tai ne komplimentas. Tai skaitytojų žodis.

Jury komisija, kurią sudarė kun. J. Vaišnys S.J. pirmininkas, Nijolė Užubalienė – sekretorė, Vytautas Kasniūnas, Povilas Gaučys ir Aloyzas Baronas turėjo nelengvą uždavinį. Juk buvo keletas kandidatų. Ir jie buvo rimti kandidatai premijai gauti.

Komisija, kaip matome, sudarė rašytojai ir aktyvūs, prityrę spaudos šulai. Sakoma, buvo ši kartą daugiau atsižvelgta į nuolatinius, aktyviausius laikrėčių bendradarbius, o ne į redaktorius. Tai nuoširdus atpildas žurnalistui, kuris duoną pelno kitose darbovietėse, o spaudai skiria brangų ir labai sau reikalingą poilsio laiką.

Laureatą Vladą Būteną Ramojų lietuviškoji, skaitančioji visuomenė gerai pažįsta iš jo brandžių žįstų iš jo brandžių straipsnių, reportažų, kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo vertinimų bei keletos knygos.

Tai vienas iš kūrybingiausių mūsų žurnalistų, gebas užpildyti Dirvoje ir Tėviškės žiburiuose savaitines skiltis ir plačiai reikštis kituose laikraščiuose savo kūryba, straipsniais ir reportažais.

Valandėlę stabtelėkime ties šio šaunaus plunksnos darbininko skubančiomis dienomis. Grižtelėkime pusimty metų atgal.

Jis gimė 1923 m. gruodžio mėn. 2 d. Vabalninkė, Biržų apskr. Taigi praėjusių metų gruodžio mėn. 2 d. jis užsklėdė savo gyvenimo penkiasdešimtąjį lapą. Meno, Lietuvių Tautiniuose Na muose tą dieną buvo pagerbtas rašytojas Aloyzas Baronas. Į minėjimą uždušęs isirito ką tik iš Clevelando sugrįžęs ir Vladas. Aloyzas Baronas, vabalninkietis, prisimena suaktyvininką Vladą gimtadienio proga. Ir čia ji susirinkusieji nuoširdžiai pasveikina. O po to tuojau nuskubėjome į Jau nimo centro vakarienę, kur provinciolas kun. G. Ki jauskas S.J. vėl prisimena Vlado gimtadienį, prisimena jo aštrią plunksną ir talką Jaunimo centrui. Vakarienes svečiai suaktyvininką pasveikina Ilgiausių metų linkėjimais.

Taigi mūsų laureatas pačiame amžiaus gražume, pajėgume.

Jis baigė Panevėžio gimnaziją. Vokietijoje pedagoginius pradžius mokyklos

(Nukelta į 6 psl.)

DVIEJŲ SAVAIČIŲ

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Vyksta: gegužės 15 rugpiūčio 7
birželio 5 rugsėjo 4
liepos 3 spalio 2

ir

gruodžio 20

Jungtis prie grupių galima
BOSTONE ar NEW YORKE.

GRUPESE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

Trys dail. Jadvygės Paukštiesės paveiksai išstatyti parodoje. L. Kanto nuotrauka

VLADAS BŪTĖNAS...

(Atkelta iš 5 psl.)
mokytojų kursus, Flensburge.

Dar būdamas vos štuoniolikmetis jungiasi į rezistentų gretas ir aktyviai kovoja prieš savo tėvynės priešus-bolševikus ir vokiečius. Jis, kovodamas rezistencijoje, puikiai pažino rezistencinį gyvenimą, kovos metodus, daug išgyveno ir savo tėvynės priešams liko amžinai neatlaidus.

Gal tas jį uždegė ir kūrybai – nuolatos gyventi mūsų tėvynės kovos dvasia, jos ilgesiu, nuolatos išsivijos lietuviui spaudoje išsakyti mūsų tautos sūnų didvyriškus žygius – partizanų kovas.

Tai ypač sunkus darbas. Rinkti medžiagą apie mūsų partizanų žygius ir juos suglausti į dvi knygas Kritusiems už laisvę. Jau ir trečią tomą baigia. Tai dokumentai šventai liudiją apie mūsų tautos atsparumą, tautos žygius už laisvę ir nepriklausomybę, apie Lietuvos nepalaužiamą tikėjimą į nepriklausomą gyvenimą. Jeigu ne Vladas Būtėnas, vargu ar šiandien būtume turėję tokią vertingą dokumentaciją.

Vladas Būtėnas bandė rašyti eilėraščius. Išleido ir savo eilėraščių rinkinį 'Nuėję plotai'. Gi vėliau, atrodo, jam prie širdies artimesnė buvo beletristika ir žurnalistika. Parašo ir išleidžia knygą 'Lenktynės su šetonu'. Tačiau dienų slinktis jį traukia į judresnį lietuvišką gyvenimą, visokeriopos veiklos stebėjimą vertinimą. Ir nuo 1945 m. jis savo didelę gyvenimo dalį skiria mūsų periodikai. Jo raštų žymūs pėdsakai užtiknami dar Vokietijoje leistuose leidiniuose, o JAV nuolatinis visos eilės laikraščių aktyviausias bendradrbiš.

Paskutiniųjų dviejų vasarų atostogas jis drauge su kun. Algimantu Keziu S. J. praleidžia Pensilvanijos valstijoje, kur prieš daugelį metų buvo isikūrę lietuviai ir kur iki šiol kelių generacijų yra išlikusi Lietuva. Jis lankė įvairias parapijas kapines, užėigas, klebonus, veikėjus seniausius ir jausniausius, su jais išsikalbėjo, jų pasakojimus užrašė. Po savo kelionių duodavo visą eilę gyvų, spalvingų, tenykščių lietuvių gyvenimą vaizduojančių, reportažų. Jis apie tos vietovės lietuvių ruošia didelę ir vertingą dokumentinę knygą, drauge su fotogr. kun. Algimantu Keziu, S.J. Tai būsiąs vertingas dokumentas, gi jo plunksna šaukia – atgaivinkime, prikalkime Pensilvanijos Lietuvą.

Vladas Būtėnas yra daug kartų kalbėjęs ir apie Katalikų Bažnyčios persekiojimus okup. Lietuvoje ir šių dienų kankinius, kurie už savo tikėjimą galvas padėjo kalėjimuose, Sibiro taigose ar kankinimo kamerose.

Vladas Būtėnas šiuo metu yra Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos vicepirmininkas. Jis savo sumanumu, minčių gilumu posėdžiuose įneša daug gyvumo, veiklos planavimo. Gi įvairių renginių didžiąją dalį naštos jis taip pat kantriai neša ant savo pečių.

Kolega Vladas Būtėnas kasdieniniame gyvenime išlieka nuoširdžiai paprastas. Turi savo Aš. Tačiau didelis tolerantas. Sprendimuose logiškas. Spaudoje iškelia mūsų gyvenimo ne tik šviesiasias puses, bet užgriebia ir kartėlių. Jis ypatingai pareigingas, paslaugus. Reta Spaudos konferencija praeina be Būtėno. Jis iškelia kandžių klausimų, nesivaržo į akis pasakyti tiesos žodį. Jo plunksnos talka jau

čia visos didžiosios mūsų organizacijos, meno sambūriai, šventės, minėjimai. Jis įžvalgiai aprašo mūsų kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo laimėjimus.

Jis gyvai, vaizdžiai kalba apie įvykius ir žmones. Jo raštą skaityti malonu. Jis skaitytoją vedžioja po vietas, po įvykius, po nuotakas. Skaitydamas jauti lyg ten pats buvęs ir išgyvenęs.

Jo graži šeima. Žmona Dalia ir du šaunūs sūnūs. Jau ir visuomeninį gyvenimą bekimba. Fotografuoja, vaidina ir kur tik jaunimo talpos – ten jaunieji Būtėnai skuba. Gi pats Vladas Būtėnas dirba 'Sun-Times' dienraščio redakcijoje, rinkimų skyriuje. Ką gi, juk duona

šeimai pelnyti reikia. Spausdinti darbas įtemptas. Nuo vargis dažnai palaužia, kad ir jauno vyro jėgas. O Vladas turi išsipareigojimų dar iš vakar spaudos konferencijų, dar iš įvykių, dar laukia Dirva ir Tėviškės žiburiai savaitinių Chicago įvykių apžvalgų.

Ir vos akis atmerkęs Vladas sėda prie rašomosios... O kartais grįžęs iš darbo iki vėlybų gaidystų prasėdi berašydamas...

Ach, miegas Kolega, tai vis tautinė, šventa, lietuviška pareiga. Tai vis pamiltas lietuviškas spausdintas žodis... Per jį Tu kalbi su tūkstančiais lietuvių, gyvenančių bet kuriame žemės rutulyje, kur tik pasiekia lietuviškoji spauda.

Tu, manau, džiaugiesi pre-

mija, dėkingas Jury komisi-jai, dėkingas mecenatui. Bet Tu, Kolega Vlada, tos premijos nusipelnei. Tai Tau mažytė dovana už tūkstančius valandų, kurias praleidai prie rašomosios mašinės. Tau padėka už mintį, žodį, ir raštą...

Drauge su Tavimi džiaugiasi LŽS-gos Centro Valdyba ir visi mūsų sąjungos nariai.

Spausdamas ranką, Tau linkiu, kad aštrioji Tavo plunksna kalbėtų apie išsivijos lietuvių dar ilgus metus, kad kasdien kiekvienam iš mūsų primintum išsipareigojimus savo tėvynei, kad keltum okupanto daromas skriaudas lietuvių tautai.

Kūrybingų ateities metų!

J. Janušaitis

Iš spaudos išėjo

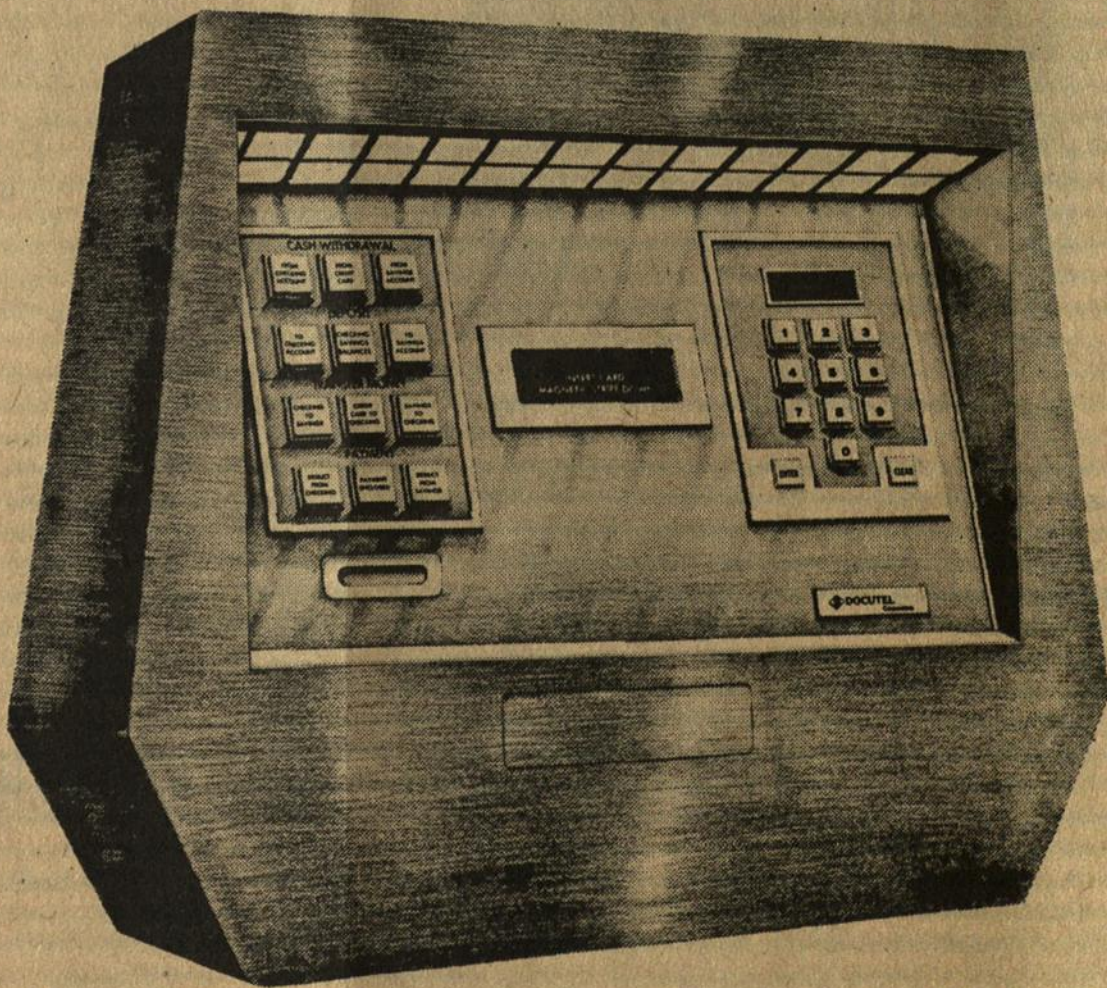
inž. PETRO LELIO atsiminimų knyga

"LIETUVOS KELIU
1910-1973 M."

Šioje 270 psl. gausiai iliustruotoje knygoje yra 90 straipsnių, suskirstytų į šešis skyrius: I. Caro valdžioje, II. Pirmasis pasaulinis karas, III. Laisvės kovos, IV. Nepriklausomybės metai, V. Antrasis pasaulinis karas, VI. Emigracijoje.

Knyga parduodama: Toronte — parap. kioskuose, Liet. namuose, Litho-Art spaust. ir pas auto-rių, 32 Weatherell St., Toronto 9, Ont.; Montrealyje ir Hamiltone — par. kioskuose; Chicagoje pas J. Vaznelį ir "Marginių" kraut.; Brooklynne — prancišk. tėvų Baniūną; Los Angeles — J. Rūkšėną, Liet. Dienos ir V. Pryžgintą, par. kioske.

PRANEŠAME 24 VALANDŲ BANKO PATARNAVIMĄ 24 SKIRTINGOSE VIETOSE.

Dabar jūs galite atlikti pilną bankinę apyvartą — 24 valandas per dieną, kiekvieną metų dieną — Cleveland Trust naujose Bank-in-a-Box pinigų apyvartos mašinos.

Mūsų išplėstas Fast Cashier (R) patarnavimas įgalina jus padėti ar išimti pinigus iš taupymo ar čekių sąskaitos. Galite užmokėti namų apyvokos sąskaitas ar Cleveland Trust paskolos mokesčius. Pervesti pinigus iš skirtingų Cleveland Trust sąskaitų. Gauti paskolą iš Jūsų Bank-Americard. Ir dar daugiau.

Naujos mašinos yra išstatytos lauke prie 24 skirtingų Cleveland Trust mašinų lauke prie 24 skirtingų Cleveland Trust mašinų. Ir jų panaudojimui tereikalinga tik Fast Cashier kortelė. Tai yra veltui. Tad išsiimkite ją bet kurioje Cleveland Trust įstaigoje ir naudokite kada tik norite.

CLEVELAND TRUST

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Ši šeštadienį, vasario 16 d. 7:30 v. v. televizijoje (WEWS 5 kanalas) bus rodomos Dave Peterson paruoštos nuotraukos iš Clevelando lietuvių gyvenimo.

POETO J. BALTRUŠAČIO PAMINĖJIMAS

Kovo 17 d., 4 val. p. p. Lietuvių namuose įvyks Lietuvos diplomato ir poeto Jurgio Baltrušaičio paminėjimas-akademija. Rengia L. B. Kultūrinių parengimų komisija.

• Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla rengia Vasario 16 d. minėjimą jaunimui šv. Jurgio parapijos salėje, šeštadienį, vasario 16 d.

10 val. ryto šv. Mišios. Po mišių minėjimas salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

• Home and Flower Show parodoje Clevelande, kuri prasideda Public Hall vasario 16 ir tęsis iki 24 d. tarp kitų tautybių pasirodys ir Grandinėlė sekmadienį, vasario 17 d., 2 val. p. p.

Š.m. vasario 3 d. Clevelando Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos moterų sekcijos metu susirinkime šaulės ir šauliai. Pirmoji eilė iš kairės: sekcijos sekretorė Lilė Kazienė, kuopos pirmininkas dr. Pautienis, perrinkta šaulių moterų sekcijos vadovė Ona Mikulskienė, sekcijos korespondentė Ona Naumanienė, susirinkimo pirmininkė Mega Barniškaitė, sekcijos išdininkė Ursulė Grincienė. Stovi šaulės ir šauliai. J. Garlos nuotrauka.

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIUS

Tradicinis blynų balius, kurį ruošia Pilėnų tunto tėvų komitetas, įvyks š.m. vasario mėn. 23 d. Lietuvių namuose. Rodos, kad turėsime keletą malonumų: gausime skanių įvairių rūšių blynų ir kitokių kulinarijos patalynių, matysime skautų

• Cleveland Trust, vienas didžiausių Ohio bankų, įvedė naują savo bankinėse operacijose, Clevelande ke liolikoje vietų įrengdamas banko dėžes, iš kurių su specialia Fast Cashier korta dieną ir naktį galima išimti pinigų ir atlikti kitokias bankines operacijas.

ir skautų paruoštą programą (režisuojant akt. Z. Pecui) turėsime progą linksmai pasižinti grojant populiariam serbų "Slaboda" orkestrui. Na, galiausiai ir tas malonumas, kad būsime parėmę mūsų skautus. Pilėnai vis dar nepasiduoda... Jie dirba, lavinasi ir stengiasi išlikti gerais lietuviais.

Šiuo metu tunte veikia šie vienetai: D.L.K. Kęstučio jaunesniųjų skautų (vilkiukų) draugovė vadovaujama sk. vyčio vyr. sklt. Gedimino Puškoriaus, D.L.K. Vytauto D. skautų draugovė vadovaujama br. J. Pažemio ir L.K. Mindaugo skautų-vyčių draugovė vadovaujama paties tuntininko ps. Staškaus, padedant jaunesiems skautininkams Kast. Giedraičiui ir Ram. Švarcui. Tunto sueigos vyks ta reguliariai du kartu per mėnesį Nauj. parapijos salėje.

Praeita vasara įvykusioje Lietuvos Skautijos Jubiliejinėje stovykloje Pilėnų skautų tuntas, Tėvų Komitetas, jo vadovai ir skautai vyčiai labai sėkmingai at-

liko jiems pavestas pareigas stovyklą organizuojant ir pravedant. Ateinančią vasarą pilėniečiai irgi ruošiasi stovyklauti. Tam tikslui ir šis balius ruošiamas. Mat, kaip paprastai, vienetai prašys paramos iš tėvų komiteto. (pk)

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas įvyks sekmadienį, š. m. vasario mėn. 17 d. sekančiai:

10 val. ryte šv. Mišios Naujos lietuvių parapijos bažnyčioje.

10:30 val. šv. Mišios šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje.

4 val. p. p. iškilmingas minėjimas Naujos lietuvių parapijos salėje.

Pagrindinę kalbą pasakys prof. dr. Jonas Genys.

Minėjime taip pat žodį tars Clevelando meras ir kandidatas į JAV Senatą Ralph Perk.

Koncertinėje dalyje pasirodys daugelio operų solistė Aldona Stempužienė ir Clevelando Ramovės choras, vadov. muz. Juliaus Kazėno.

Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos lais-

vinimo reikalams, kurios bus perduotos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Organizacijos yra prašomos dalyvauti Mišiose ir minėjime su vėliavomis ir visa Clevelando ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti.

ALT Clevelando
Skyriaus Valdyba

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

ELECTRICIANS

Required by electric crane manufacturer. Steady employment. Good working conditions. Apply to American Crane & Equipment Corp., 605 Old Swede Road, Douglassville, Pa. Phone 1 (215) 385-6061. (12-14)

FACTORY OPPORTUNITIES

We are a leading manufacturer of automotive related machinery supplying a worldwide market. We are seeking qualified machine shop personnel for our expansion program and have openings for the following:

MACHINISTS

- HORIZONTAL BORING MILL • VERTICAL BORING MILL
- MILLING MACHINE and ENGINE LATHE
- GRINDER — BLANCHARD, OD and SURFACE

Applicants for these jobs must have a minimum of 3 years experience and be able to read blue prints. Must be able to use measuring instruments for close tolerance work, and set up own work.

1st and 2nd SHIFT OPENINGS AVAILABLE

TODAY consider joining a progressive company offering liberal benefits.

GOGAN MACHINE CORP.

1440 East 55th Street (near Shoreway), Cleveland, Ohio 431-3941

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Pirkite mieste nuo ketvirtadienio iki šeštadienio 10-6 v. v. Skyriuose iki 9 v. v.

Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps.

m

may co
budget
stores

Išpardavimas!
Sutaupysite!
37% iki 45%

Vyrams ir jaunuoliams
šilti viršutiniai drabužiai

21.97

Reg. 29.99-39.99

Išskirtinas rinkinys vilninių, medvilnės aksomo, odos imitacijos ir nylono. Dauguma yra su tankiu acrylic pamušalu ir turi storą acrylic apikaklę. Yra didelis pasirinkimas stiliuose. Įvairaus dydžio nuo 36 iki 46.

Specialūs! Iki išbaigimo!

Vyriški pirmos rūšies su mažais trūkumais žiemos švarkai

10.00

Pasirinkimas įvairių stilių. Daugelis yra pirmos rūšies, kai kurie tik su mažais trūkumais. Visi yra šilti ir patogūs ir didelės vertės už šią mažą kainą. Paštu ir telefonu užsakymai priimami. Skambinkite 241-3070 bet kuriuo laiku. Dept. 89 Budget Men's Clothing visose krautuvėse.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lilija Šukytė Europos operose

Sol. Lilija Šukytė

Lilija Šukytė, tarptautinė operų solistė sėkmingai tęsia savo išpareigojimus 1973-74 metų sezonui Europos operose, atlikdama pagrindinius vaidmenis.

Po gastrolių praeitą rudens Buenos Aires Argentinijoje Colon teatre šiame sezone jau dainavo net keliose operų premjerose: Prokofieff operoj Der Spielerspalio mėnesį Muenchene, 'Cosi fan tutte' Frankfurte. Š. m. liepos mėn. dainuos premjeroj Verdi 'Falstaff' Muenchene. Taip pat vyks į Vienos ir Berlyno operas.

Be to, ši sezoną dainavo ir dainuoja visoje eilėje jai gerai jau žinomų rolių šiose operose: La Traviata, Turandot, La Boheme, Carmen, Zauberfloete, Cosi fan tutte, Capriccio ir k. Šalia to dar koncertai ir keli filmų pastatymai.

Kaip matome, Lilijos gyvenimas įdomus, įvairus, reikalaujantis daug pasiruošimo, dėmesio ir susikaupimo.

PRANESIMAS SLA KUOPOMS IR NARIAMS

Š. m. kovo 1 d. prasidės Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos narių RINKIMAI.

Balsavimo laikas 31 diena, pradedant kovo d. ir baigiant kovo 31 d., 1974 m.

Balsavimai turi būti atlikti vieno mėnesio laikotarpy — per ištisą kovo mėnesį SLA kuopų susirinkimuose.

Visi SLA nariai prašomi kovo mėnesyje vykstančiuose susirinkimuose dalyvauti ir balsuoti SLA Pildomosios Tarybos rinkimuose.

Genevieve Meilunas
SLA sekretorė

mo, gyvenimas be kasdieninės darbo rutinos, kuri daugeliui žmonių taip įgrįsta. Visos dienos jai sėkmingos ir laimingos, nes visada už savo talentą ir pasiruošimą gauna geriausius įvertinimus. Tačiau ir jai pasitaiko kartais pajusti kasdieninio gyvenimo skirtingų momentų. Kai vieną kartą paklausta, kokį momentą savo dar trumpam amžiuje ji laiko maloniausiu ir kokį skausniausiu, ji nedvejodama atsakė: 'Maloniausias momentas būna tada, kai gaunu naują visai nežinomą rolę, o didžiausią nusivylimą pajuntu tada, kai didelį pagarbą mano laikomas asmuo pasirodo tos pagarbos nevertas'.

• Ukrainiečių tautinė taryba per Joną D. Čėsną atsiuntė sveikinimą lietuviams Vasario 16-tos proga, kuriame gen. V. Fylonovič kviečia nedaryti pragaištingos klaidos kovojant dėl nepriklausomybės kas sau, bet tikroje bičiulystėje, petys petin, už kenčiančią Lietuvą ir Ukrainą. Ir laišką baigia šūkiu: Tegyvuoja abiejų tautų santarvė!

E. St.Louis

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

East St. Louis, Illinois, šiais metais Vasario 16 d. bus minima vasario 17 d. Minėjimo vieta: Lietuvių parapijos salė — Baugh Avenue ir 15 gatvės kampas. Religinė programos dalis bus pradėta parapijos bažnyčioje 9:30 val. dienos metu. Šv. Mišių auka už kenčiančią Lietuvą, o pasaulietiška — 12 val. dieną parapijos salėje. Minėjimą

rengia ALT skyrius.

Pasibaigus programai bus vaišinimasi užkandžiais ir gėrimais. Kviečiami visi lietuviai ir jų draugai bei pažįstami amerikiečiai atvykti į minėjimą.

Rochester

VASARIO 16
MINĖJIMAS

Vasario 16-tos minėjimas Rochesteryje įvyks vasario mėn. 24 d.

8:30 val. ryte minėjimas per vietos radiją WVOR, 100.5 FM, kurį praves R. Kiršteinas. Kalbės svečias iš New Yorko prel. J. Balkūnas.

11 val. šv. Jurgio par. bažnyčioje iškilmingos mišios kurias atnašaus už pavergtą Lietuvą ir pamokslą pasakys prel. J. Balkūnas. Pamaldų metu giedos vietos LB-nės choras, vadovaujamas J. Adomaičio. Solo giedos solistė B. Čypienė. Vargonais gros R. Obalis. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

3 val. po pietų įvyks iškilmingas minėjimas paraijos salėje. Invokacija skaitys klebonas Tėvas Jonas Dyburys. Pagrindinę kalbą Lietuvos laisvinimo klausimais pasakys taip pat svečias prel. J. Balkūnas. Į minėjimą yra pakviesti Washingtono ir vietos valdžios bei pavergtų tautų atstovai.

Meninę programą atliks tas pats LB-nės choras. Akompanuos K. Saladžius. Taip pat šeštadieninės mokyklos mokiniai, kurios vedėjas Vyt. Žmuidzinas. Minėjimą lietuvių ir anglų kalbomis praves prof. dr. a. Klimas.

Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo darbams paremti.

Po minėjimo svečiui prel. J. Balkūnui pagerbti bus kavutė.

Visi Rochesterio ir apylinkės lietuviai yra maloniai kviečiami atsilankyti į minėjimą.

J. Jurkus

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

DABAR KAIP TIK LAIKAS SIŪSTI DOVANAS VELYKOMS savo giminėms Lietuvoje ir USSR.

MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIAMAS MAŠINAS, TELEVIZIJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVAMAS MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat drabužius, medžiagas, kailinius, rankinius laikrodžius ir maisto produktus.

Nauji Automobilių Modeliai:

ZHIGULI VAZ-2101
ZHIGULI VAZ-2102 Station Wagon
ZHIGULI VAZ-2103 Naujas Modelis
MOSKVICH 408-IE
MOSKVICH 412-IE
MOSKVICH — Station Wagons — 426,427
ZAPOROZHETS ZAZ-968

PODAROGIFTS, INC.

Yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti DOVANINIUS CERTIFIKATUS per VNESHPOSYLTORGĄ be jokių tarpininkų ir t.t.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNESHPOSYLTORGU.

Klijentų patogumui, užsakymus galima paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022
Package Express & Travel Agency, Inc., 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Globe Parcel Service, Inc. 723 Walnut St. Philadelphia, Pa. 19106

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE. (tarp 27 ir 28 g-vės) NEW YORK, N.Y. 10001
TEL.: (212) 685-4537

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS IKI 5 VAL.

Detroito lietuvių studentų oktetas, išpildęs programą LB Detroito apylinkės liuanistinė mokyklai paremti bakuje. Iš kairės: Linas Mikulionis, Algirdas Skrebutėnas, Antanas Paskus, Kastytis Karvelis, Robertas Selenis, Vytautas Sirgėdas, vadovas Edmundas Kasputis ir Rimas Kasputis.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

LIETUVIŲ NAMŲ DRAUGIJOS VEIKLA

Sausio 27 d. Lietuvių Namų Draugija turėjo metinį susirinkimą, kuriame dalyvavo ir balsavo 48 nariai.

Susirinkimą atidarė vicepirmininkas Jonas Atkočaitis ir pakvietė atsistojimu ir tylos minute pagerbti mirusius narius. Susirinkimui pravedė pakvietė: Marijoną Šnapštį — pirmininku ir inž. Joną Gaižutį — sekretoriumi. Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė inž. Jonas Gaižutis.

Valdybos narių pranešimus padarė: pirmininkas dr. Vytautas Mileris, vicepirmininkas Jonas Atkočaitis.

Dr. Vytautas Mileris pasakė: — Nieko gero ir ypatingo nepadarėme! Dirbome tik tiek, kad išlaikius Lietuvių Namus. Metų laikotarpyje iš narių gauta 350 dol. Gera naujiena tik ta, kad miestas sutiko leisti naudotis parkinimo aikšte ir nereikalauja jos pagerinimų. Jei mums būtų reikėję ją įrengti pagal miesto reikavimus, tas kainuotų apie 6,000 dol. Turėjome su Dariaus ir Girėno klubu du parengimus ir gavome pelno: iš pirmo \$550 ir iš Naujų Metų sutikimo \$764.

Jonas Atkočaitis pasakė: Būnant pirmininkais Vincui Šarkai ir inž. Jonui Gaižui daug darbo atlikta perkant tuos namus ir juos remontuojant. Buvo išgriauta daug sienų ir padaryta pertvarkymų. Esant pirmininku dr. Vytautui Mileriui nupirkti, nugriauti 7 namai ir padarytos aikštės automobiliams pastatyti.

Namai išmokėti ir skolų neturi.

Revizijos komisijos aktą perskaitė teis. Vincas Šarka. Metų laikotarpyje LND-ja turėjo: pajamų \$11,373.00 išlaidų \$10,577.00 ir kasoje likutį \$796.00.

Finansų sekretorius Algis Bražėnas ir išdėtininkas Jonas Maršalkovičius knygas veda tvarkingai ir pajamos ir išlaidos dokumentams atitinka.

Valdybos narių ir revizijos komisijos pranešimai išdiskutavus buvo priimti ir patvirtinti.

Į valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė taip:

Antanas Norus — pirmininkas, Antanas Sukauskas vicepirm., Justas Pusdešris — namų administratorius, Petras Bludžius — sekretorius, Algis Bražėnas — finansų sekretorius, Jonas Maršalkovičius — išdėtininkas. Kandidatai: inž. Jonas Gaižutis ir Juozas Gruzdė. Revizijos komisijos terminas nepasibaigęs ir ji nerinkta. Ją sudaro: teis. Vincas Šarka — pirmininkas ir Mykolas Vitkus ir Genė Viskantienė — nariai.

Už gerą namų tvarkymą senam pirmininkui dr. Vytautui Mileriui padėkota ir sugiedota ilgiausių metų Vicepirmininkui Jonui Atkočaičiui irgi padėkota ir sušukta tris kartus valio...

Dariaus ir Girėno klubo išrinkta sausio 13 d. valdyba pareigomis pasiskirstė taip:

Antanas Norus — pirmininkas, Justas Pusdešris — vicepirm., Petras Bludžius — sekretorius, Viktoras Perminas — finansų sekretorius, Algis Pesys — ūkio vadovas, Leonas Kalvėnas — išdėtininkas ir Henrikas Dūda — tvarkdarys.

Revizijos komisija: inž. Jonas Gaižutis, Algis Bražėnas ir Elžbieta Jodinskienė.

Dariaus ir Girėno susirinkimą pravedė Vladas Selenis, sekretoriavo Albinas Grigaitis. Dalyvavo ir balsavo 58 nariai.

Radijo valandėlė 'Amerikos Lietuvių Balsas', nors ir pati išsiverčia iš aukų ir

nario mokesčių, tačiau nepamiršo ir Dirvos ir iš savo surengtos gegužinės po stogu sausio 20 d. pelno Dirvai paskyrė \$10.00. Ačiū.

Vitas Jonas sulaukęs 75 metus mirė sausio 24 d. Lincoln ligoninėje. Palaidotas iš šv. Antano bažnyčios sausio 28 d. Holy Sepulchre kapinėse. Priklausė St. Butkaus šaulių kuopai ir prie jo palaidojimo prisidėjo kuopos šauliai. Bažnyčioje mišias laikė trys kunigai. Kun. K. Simaitis, kun. A. Babonas ir kun. D. Lingvinas iš Windsor. Pusryčiai laidotuvių dalyviams buvo suruošti Lietuvių Namuose.

Liko: žmona Uršulė, dukutė Danutė ir žentas Stasys Petrauskas, sūnus Jonas su žmona Gražina. Trys anūkai: Robertas, Alida ir Yelena Zammit Australijoje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

WANTED 1ST CLASS SKILLED
MACHINE OPERATORS &
SET UP MEN
Must be able to work from blue
prints and close tolerance. Day shift
and good benefits.
TRUE FORM MACHINE
3841 RIDGE RD.
CLEVELAND, OHIO (10-12)

WANTED EXPERIENCED
WELDERS
Experienced on Hobart Mig 16 ga.
and up. Short run work. Must do his
own setups and fitting. Also light
plate burning. Accurate small to
medium work.

REX METAL PARTS CO.
1295 WEST 78TH ST.
CLEVELAND, OHIO
216-281-9710 (10-16)

WANTED SKILLED
TOOL ROOM MACHINISTS
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance.
Good hourly rate, overtime and
fringes.

E. W. TOOL & MFG.
3555 W. 69TH ST.
CLEVELAND, OHIO (8-14)

JOURNEYMAN PIPEFITTERS ELECTRICIANS TOOL MAKERS MILLWRIGHTS

Must have 8 yrs. exp. or journeyman's card. Apply employment office, Baumhart Rd., Lorain, Ohio, Tues. through Thurs. 9 A.M. to 1 P.M. and 7 P.M. to 8 P.M.

FORD MOTOR CO. LORAIN ASSEMBLY PLANT

5400 Baumhart Rd.
Lorain, Ohio

An Equal Opportunity Employer (6-14)

ISIDEMETINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplafge-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebusite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lia. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.